Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav informačních studií a knihovnictví

Studijní program: informační studia a knihovnictví

Studijní obor: informační studia a knihovnictví

Tomáš Síbek

VLADIMÍR ŽIKEŠ, NAKLADATEL

Bakalářská práce

Praha 2006-08-07

OBSAH

Předmluva 3
1 Úvod (1906-1929) 5
1.1 Rodina 5
1.2 Studia a praxe 5
2 Soukromý nakladatel (1925-1937) 7
2.1 Definice pojmu „soukromý nakladatel“ 7
2.2 Prostředí nakladatelského podnikání 7
2.3 Bibliofilské vydavatelské aktivity 8
2.4 Vztah s Kmenem - Klubem moderních nakladatelů (1927-1931) 15
2.4.1 Edice Libri rari et curiosi (1929-1930) 16
3 Koncesovaný nakladatel (1937-1942) 18
3.1 Prostředí nakladatelského podnikání 18
3.2 Vydavatelské aktivity 18
4 Odbojová a ilegální činnost (1938-1945) 23
4.1 Činnost v zázemí (1938-1942) 23
4.2 Činnost na Slovensku (1942-1945) 24
5 Závěrečné shrnutí 28
6 Bibliografický soupis nakladatelské produkce Vladimíra Žikeše 30
6.1 Úvodní poznámka 30
6.2 Legenda 31
6.3 Excerpované zdroje 32
6.4 Vlastní bibliografická část 33
Seznam použité literatury 52
Úvodní poznámka 52
Vlastní bibliografická část 52
Příloha - vybraná obrazová dokumentace

Předmluva

Motto:

„Pravá kniha v pravý čas může znamenat v životě člověka více, než cokoli jiného." [1]

Walter de la Mare

Předkládaná bakalářská práce je příspěvkem k dějinám nakladatelského podnikání a shrnuje význam osobnosti nakladatele, jehož práci doposud nebyla věnována patřičná pozornost. K výběru tohoto tématu mě vedl můj dlouhodobý zájem o ovzduší nakladatelské činnosti 1. republiky, ke kterému mě přivedla již středoškolská studia a který jsem významně rozvinul v rámci volitelného kurzu Nakladatelé v českých kulturních dějinách 19. a 20. století, jež na ÚISK FF UK vedl PhDr. Aleš Zach. V roce 2005 se navíc naskytla možnost absolvovat studijní praxi v Knihovně Národního muzea. Ta ve svých fondech uchovává i řadu souborů tzv. knihoven osobností (mezi nimiž jsou i nakladatelé). Náplní praxe byla rekatologizace vybraného knihovního celku. Při výběru jsem zpočátku tápal a k definitivnímu rozhodnutí mě dovedla až krátká konzultace s PhDr. Alešem Zachem. Rozhodl jsem se zabývat dílem Vladimíra Žikeše. Povrchní znalosti byly doplňovány detaily. Fakt, že jsem měl při rekatalogizaci možnost podrobně se seznámit s celou nakladatelskou produkcí, mi významně pomohl při bádání v nakladatelském archivu, který je součástí oddělení knižní kultury Knihovny Národního muzea. Po stanovení tématu se vedení mé práce laskavě ujala PhDr. Anna Stöcklová.

Práce byla vypracována v souladu se schváleným zadáním. Přesně nebyla dodržena jen osnova, která je v zadání načrtnuta jen rámcově. Současná struktura je logicky uspořádána a akcentuje prolínání životních osudů s nakladatelskou prací. Po dohodě s PhDr. Annou Stöcklovou jsem ve své práci nakonec postihl jen část Žikešova života, protože plné rozpracování by značně přesahovalo rozsah předepsaný tomuto stupni kvalifikační práce. Nakladatelův životopis je tedy v úplnosti zachycen jen stručně v závěru.

Při zpracování byly krom dostupné literatury použity především primární zdroje, uložené v archivu Vladimíra Žikeše. V textu práce je použitá publikovaná literatura odkazována v hranatých závorkách a záznamy jednotlivých zdrojů se nachází v Seznamu

[1] Motto používané Žikešovým nakladatelstvím na propagační tiskoviny v letech 1945-1948.

použité literatury, v kterém je citováno v souladu s ČSN ISO 690 a ČSN ISO 690-2. Lokaci jednotlivých citovaných a použitých dokumentů z archivu pak uvádím v poznámkách pod čarou ve struktuře končící inventárním číslem. Text práce obsahuje i popis jednotlivých titulů Žikešova nakladatelství. Jejich záznamy jsou součástí Kapitoly č. 6 - Bibliografický soupis nakladatelské produkce Vladimíra Žikeše, jež je opět zpracována v souladu s uvedenými normami. Na záznamy soupisu není odkazováno v hranatých závorkách a to vzhledem k tomu, že by to značně znepřehlednilo celý text. Uváděné souvislosti (především rok vydání) však umožňují snadnou dohledatelnost záznamů těchto knih. Jako příloha je připojena vybraná obrazová dokumentace, která doplňuje popisovaná fakta.

K formulovanému zadání byla zpracována v rámci kurzu Bibliografické rešeršní služby, který autor absolvoval pod vedením PhDr. Evy Bratkové v zimním semestru 2004/2005 na ÚISK FF UK, rešerše s názvem Prostředí českého nakladatelského podnikání mezi lety 1928-1939 s důrazem na osobnost Vladimíra Žikeše. Tato rešerše se stala jádrem bibliografické přípravy.

Práce má v závislosti na zvoleném tématu především deskriptivní charakter, který je v případech, kdy to autor považoval za vhodné, doplněn hodnotícími poznámkami.

Závěrem předmluvy bych rád poděkoval PhDr. Anně Stöcklové a PhDr. Aleši Zachovi za cenné připomínky a poznámky. Velký dík patří Mgr. Marii Šírové, ředitelce Knihovny Národního muzea, která mi ochotně vyšla vstříc v mých studijních potřebách. Při přípravách jsem měl možnost setkat se s většinou pracovníků této instituce, a proto bych své poděkování chtěl adresovat celému personálu, který mě vřele přijal. Zvláště pak oceňuji ochotu, s kterou mi pomáhal Pavel Muchka, vedoucí oddělení knižní kultury.

1 Úvod (1906-1929)

V práci, která si dala za cíl shrnout životní osudy a nakladatelskou produkci Vladimíra Žikeše, je nutné v úvodu uvést rodinný rámec, absolvovaná studia a praxe. Jedině tak je možné pochopit souvislosti a okolnosti, jež vyústily v aktivní nakladatelskou činnost.

1.1 Rodina [2]

Vladimír Žikeš se narodil 5. února 1906 v Plzni (v tehdejší Resslově ulici č. 15). František Žikeš, jeho děd, byl dělníkem v malém pivovaru v Chříči (vesnici v severovýchodní části okresu Plzeň-sever). Josef Žikeš, otec, byl pak živnostníkem - působil jako krejčovský mistr přímo v Plzni. Jan Krásný, děd z matčiny strany, byl kamenotiskařem opět v Plzni. Snad jedině u něj se můžeme dohadovat, že Vladimír získal vztah k tisku a ke knihám, které se staly jeho životním osudem. Jeho matka se jmenovala Anna Žikešová (rozená Krásná) a byla ženou v domácnosti. Měl také dvě sestry - Sylvu a Jaroslavu.

1.2 Studia a praxe

Vladimír Žikeš absolvoval pět tříd gymnázia. Poté pokračoval na Obchodní akademii v Plzni, kde maturoval v červnu 1926. V té době byl také na praxi v tamním Uměleckoprůmyslovém muzeu[3], které od roku 1923 vedl Jindřich Čadík (1891-1979), klasický archeolog, muzejní odborník, autor řady knih o umění a znalec knižních vazeb. S Čadíkem navázal přátelský vztah a dokonce mu dedikoval svůj překlad Hanotauxe (**Bibliofilové**). Vzájemná spolupráce - autora s nakladatelem - se úspěšně rozvinula později.

Již v průběhu roku 1927 se Žikeš přesunul do Prahy, kde absolvoval externí studium s kolokvii z dějin umění (se specializací na dějiny knihtisku a knižních vazeb) na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze [dle ŽIKEŠ, 1990, s. 10]. Kolokvia proběhla v roce 1929[4] u Zdeňka Václava Tobolky (1974-1949)[5].

---

[2] Informace týkající se rodiny byly získány z rodného listu vystaveného na výstavě k stému výročí od narození Vladimíra Žikeše, která se konala v lednu 2006 v Jindřišské věži v Praze.

[3] Dle soupisu podkladů - Knihovna Národního muzea - oddělení knižní kultury - fond Korespondence - Vladimír Žikeš - inv. č. 424.

[4] Dle soupisu podkladů - v poznámce výše.

[5] Ten se v roce 1927 habilitoval jako první soukromý docent knihovědy.

Žikeš se zajímal především o francouzské kulturní prostředí a z francouzštiny i překládal. Při studiu pracoval jako tajemník nakladatelské firmy F. Topič, v té době již postupně uhasínajícího podniku, jež sídlil v nádherném domě (Národní třída 9, Praha 1), který si nechal nakladatel na přelomu let 1905-1906 adaptovat v duchu elegantní pražské secese. V prvním roce (1927) práce navíc firma spolupracovala s Žikešem i jako s překladatelem, když uvedla na trh jeho překlad Baudelairovy novely **Fanfarlo**.

2 Soukromý nakladatel (1925-1937)

2.1 Definice pojmu „soukromý nakladatel“

Jednalo se o soukromou osobu, která vydávala a distribuovala knihy bez řádné úřední koncese k této činnosti. To ovšem znamenalo izolaci od oficiální knihkupecké sítě. Tito nakladatelé si vytvářeli vlastní síť odběratelů (subskribentů). Byli tedy opozicí vůči oficiálnímu trhu. Našli bychom mezi nimi autory, kteří vydávali svou vlastní tvorbu, i nadšence, kteří připravovali kvalitní programové edice domácí i překladové literatury. Aktivity této poměrně pestré škály osobností měly řadu společných znaků. Jednalo se o projekty, jež ve většině nezaznamenávaly větší komerční úspěchy. Snahou vždy bylo, aby se vrátil alespoň vložený kapitál. Právě díky tomu měli soukromí nakladatelé i další zaměstnání. Vydávání bylo u nich vlastně spíše koníčkem. Tento fakt však nic nemění na tom, že řada soukromých edic svou kvalitou často i převyšovala práci profesionálů. V době 1. republiky nebyl fenomén soukromých nakladatelů nic nového. První vlna jejich rozvoje se datuje již do 90. let 19. století. Jejich existence byla ošetřena legislativně.

Bibliofilští soukromí nakladatelé[6] pak vytvářeli specifickou podskupinu, která své knihy vyhraňovala více po stránce formální než obsahové. Tisky byly na kvalitních ručních papírech. Hledělo se na kvalitní typografickou úpravu doplněnou originálním grafickým doprovodem. Knihy byly navíc často vázány do umělecky zpracovaných kožených a polokožených vazeb. Svazky vycházely v poměrně nízkých nákladech, které se pohybovaly v řádech pár stovek (někdy však i jen desítek) většinou číslovaných výtisků.

2.2 Prostředí nakladatelského podnikání [7]

Před samotným rozborem sledované nakladatelské produkce je třeba nastínit dobový kontext. Jestliže lze léta 2. poloviny 20. let 20. století charakterizovat jako období hospodářského oživení, v kterém Žikeš začal působit jako soukromý nakladatel zaměřený na bibliofilskou tvorbu, musíme konstatovat, že doba následující je vůči těmto aktivitám

[6] Stručný nástin tohoto tématu podává PhDr. Pravoslav Kneidl (1927 - 2003) ve své knize Bibliofilie v Československu, 1918-1939 [KNEIDL, 2003] a v kapitole knihy Česká kniha v proměnách staletí [KNEIDL, 1990c].

[7] Kapitola byla napsána s ohledem na osobnost Vladimíra Žikeše.

nevstřícná. Počátkem let 30. totiž následkem krachu na newyorské burze dochází k všeobecné hospodářské krizi a léta 1929–1934 jsou oficiálně považována za léta tzv. krize české krásné knihy. Dobu charakterizuje ústup kvalitní četby. Ten byl ovlivněn především rozmachem masových médií (rádia, filmu a novin), celkově zrychleným životním tempem a také tím, že vrstvy intelektuálů byly nuceny snižovat své výdaje na kulturu. Krize měla za následek opatrnost nakladatelů. Ti se báli riskovat a vydávali jen to, co zaručovalo dobrý odbyt. To se samozřejmě odrazilo i na kvalitě vydávané literatury, protože poptávka byla především po lehké zábavné literatuře s nízkými pořizovací náklady. Situace měla pochopitelně neblahý vliv na soukromé nakladatele. I když popsané období krize plně zasahovalo do doby, kdy Žikeš působil, musíme konstatovat, že na kvalitu jeho publikací to nemělo významný vliv. Obnovený zájem o hodnotnější literaturu přicházel s ústupem krize od roku 1934. [dle TOMANCOVÁ, 1994]

2.3 Bibliofilské vydavatelské aktivity

Vladimír Žikeš se k bibliofilským aktivitám připojil již v raném mládí[8]. V období před maturitou vydal mimo jiné i Bricaudovu **Černou mši**, titul, ke kterému se později nechtěl příliš hlásit[9]. Deskriptivní Bricaudova práce si kladla za cíl přispět ke studiu tzv. zvráceného mysticismu. K tematice se později ještě vrátil v edici **Libri rari et curiosi**. To už se ale pod svou práci nechtěl podepisovat. **Černou mší** začala i skončila edice s názvem **Hekaté**.

V roce 1925 však byla založena i další edice, která u jediného svazku nezůstala. Prvním titulem edice **Věž** byl Bebrův **Tristan a Isolda**. V roce 1926 následovaly další - Hanotaxovi **Bibliofilové**, **Emauzy** od Jaroslava Marii a konečně Valentova sbírka básní **Zrána**. Zvláště vyzdvihněme knihu **Bibliofilové**, která je jakýmsi bibliofilským manifestem, shrnujícím historii bibliofilství ve Francii, jak ji sepsal Gabriel Hanotaux (1853-1944), francouzský historik, politik a bibliofil, s kterým byl Žikeš i později dále v kontaktu. Titul bezpochyby mladého Žikeše zásadním způsobem ovlivnil. **Černá mše** i **Bibliofilové** byly

[8] První knihu vydal 1. května 1925.

[9] Dle Žikešovy korespondence - Knihovna Národního muzea - oddělení knižní kultury - fond Korespondence - Vladimír Žikeš - inv. č. 394. Když v citované korespondenci z roku 1968 sumarizoval Žikeš své začátky a připomněl, že v období před maturitou vydal celkem pět titulů, všechny je spolehlivě vyjmenoval, až na **Černou mši**.

jeho vlastní překlady z francouzštiny. Na obou se svými dřevoryty podílel Josef Hodek (1888-1973), grafik a bibliofilský nakladatel z Plzně, který byl v začátcích jeho tvorby nápomocný. Zájem o francouzskou literaturu pak vidíme i v titulu vycházejícím v roce 1926 ve francouzském originále - **Le petit testament de maistre François Villon fait l'an 1456**.

V době maturity měl za sebou Žikeš vydání pěti bibliofilských titulů následované dalším zajímavým projektem. Byly jím na pergamen ručně psané a ilustrované básně. Vyšly celkem tři svazky, každý v nákladu pouhých patnácti číslovaných exemplářů - Nerudova báseň **Matičce**, lidová píseň **Sirotek** a anglická Percyho báseň **Chavy Chase**.

Ač velmi mlád, při práci na svých knihách od začátku Žikeš spolupracoval s tehdejší oborovou špičkou. Z typografie to bezpochyby byl Karel Dyrynk (1876-1949), jehož jméno je spojeno s většinou titulů, které vydal do roku 1929. Dyrynk byl od roku 1919 technickým ředitelem Státní tiskárny, kterou vybudoval v moderní knihtiskařský závod schopný plnit i náročné bibliofilské zakázky. Pro Preissigovo a vlastní písmo vytvořil při tiskárně moderní pracovnu k rytí tiskového písma a písmolijnu. [dle KNEIDL, 2003, s. 10]. To bylo prostředí, jež bylo Žikešovi vlastní. Patřil totiž k velkým obdivovatelům písma Vojtěcha Preissiga (1873-1944) a snažil se jeho novou typografii prosazovat. Když viděl první zkoušky ve Státní tiskárně s tehdy novým Preissigovým písmem, velmi ho zaujalo. Přestože nové typy nebyly na domácí půdě bezvýhradně přijaty, nadšeně je použil ve větších velikostech pro svůj titul **Stín ; Mlčení** (1926) od Edgara Allana Poea. Knihu vydal ve dvou verzích v českém překladu a v anglickém originálu. Zahraniční ohlasy, pochvalující novou typografii, jej později motivovaly k tomu, že Preissigovo písmo použil znovu - tehdy již v normální velikosti - v těchto klasických rozměrech dokonce jako první. [dle ŽIKEŠ, 1933]

Dyrynkovo jméno stojí i u zřejmě nejvýznamnější Žikešovy knihy prvního období, kterou je **Angelus Pacis** od Jana Amose Komenského. Titul, na němž se začalo pracovat již v roce 1926, nakonec vyšel až v květnu 1927. Pět výtisků (z celkových sto šedesáti pěti) bylo speciálně určeno pro Mezinárodní knižní výstavu v Lipsku. Komenského mírové poselství, které, přestože bylo primárně určeno pro dobový účel - smíření Angličanů a Nizozemcům, míří vlastně ke všem vladařům a k celému lidstvu. Jako univerzální výzva bylo pojato i v tomto projektu. V knize je text souběžně nejprve v latinském originálu a dále v překladech do češtiny, francouzštiny, angličtiny a němčiny. Jednalo se o vskutku reprezentativní vzorek

typografického umění Karla Dyrynka. Velkoformátová úprava 22,5 X 28 cm dala prostor i pražskému knihaři Antonínu Škodovi. R. J. Vonka knihu velmi pochvalně zhodnotil takto: *„Celek je dílo mistrovské, jak typologicky, tak typograficky, sazečsky i knihařsky posuzováno“* [VONKA, 1927, s. 180].

V roce 1927 pak vyšly i další dva bibliofilské tituly - sbírka poezie **Písničky z domova** od Adolfa Weniga (1874-1940) a báseň **Trh před svatým Mikulášem** od Edvarda Valenty (1901-1978), tehdejšího redaktora Lidových novin v Brně. Ve stejném roce však vyšla i první kniha Žikešovy produkce, která nebyla primárně soustředěna jen na bibliofilskou obec. Jednalo se o knižní vydání básně Vítězslava Nezvala (1900-1958) s názvem **Dobrodružství noci a vějíře**. Žikeš si samozřejmě neodpustil část nákladu upravit v bibliofilské kvalitě, ale celkový náklad činil 835 výtisků, což byl v dané době, kdy se jeho náklady pohybovaly povětšinou v maximálním počtu 150 výtisků, skutečně počet vysoký.

Další dva roky pak byly ve znamení ryze bibliofilských aktivit. V roce 1928 spatřila světlo světa kniha vskutku luxusní, nemající v celé Žikešově tvorbě obdoby. Jednalo se o titul **Slib**, což je stará východní pohádka převyprávěná od Václava Tilleho (1867-1937). O povaze jedinečného projektu nejlépe vypovídá výčet autorů, kteří se podíleli na úpravě. Vazba byla zdobena stříbrným kováním, gemami rytými do pravého horského křišťálu a vkládanými ametysty. Tepání a montáž gem a ametystů provedla Pešanova dílny. Gemy byly vyryty v atelieru Josefa Drahoňovského podle návrhů Milady Marešové. Karel Dyrynk ve Státní tiskárně v Praze řídil typografickou úpravu, určil tón použité barvy a vybral pergamen. Milada Marešová do každého výtisku zvlášť nakreslila miniatury a ručně namalovala a navrhla také vazbu. Antonín Škoda v Praze knihu svázal s použitím jelenice do dubových překližek. Dodejme, že vyšlo pouze 8 exemplářů. Ve svém sumarizující textu o české bibliofilii řadí tuto knihu PhDr. Pravoslav Kneidl vedle titulů **Angelus pacis** (1926) a **Dílo Josefa Drahoňovského** (1933) k Žikešovým nejlepším tiskům [KNEIDL, 2003, s. 40].

V roce 1928 byl také vydán sborník české poezie pro francouzské čtenáře **Recueil de Poemes Tchéques**, který byl výsledkem Žikešova trvalého zájmu o frankofonní prostředí.

Od roku 1928 se také datuje spolupráce s další významnou osobností, která byla s Žikešovým vydavatelským snažením spojena. Josef Solar (narozen 1896), absolvent Umělecko-průmyslové školy a speciální grafické školy Františka Kysely (1881-1941),

významně rozvinul české knihařství na Státní grafické škole, kde vedl dvouletý speciální kurz pro uměleckou knižní vazbu. V těchto aktivitách na škole navazoval na takové osobnosti, jakou byl Ludvík Bradáč (1885-1947) či Vratislav H. Brunner (1886-1928)[10]. Jinak Solar působil i jako malíř, grafik i písmař. Později se dokonce stal ředitelem celé školy. Spolupráce s Žikešem přinesla řadu plodů, jimiž se staly další významné bibliofilské projekty. Žikeš Solara velmi uznával a v rámci bibliofilské obce propagoval jeho práci a mezinárodní úspěchy[11]. Společné projekty z roku 1929 shrnul v jednom ze svých článků pro časopis Bibliofil: *„Zvláštní kapitolu tvoří ve výtvarné činnosti Solarově několik kompletů knih vydaných Vladimírem Žikešem, Kvasničkou a Hamplem, a Tachecím. Jsou to sice vazby nákladů, ale každá vazba byla zpracována jako originál celokožené nebo celopergamenové vazby. Patří sem skupina vazeb Hamsunovy* ***Viktorie*** *(Žikeš, 1929), Pelíškova* ***Příchodu loutek*** *(Žikeš, 1929), Przybyszewského* ***Chopin a národ*** *(Žikeš, 1929), skupina Samsona (Kvasnička a Hampl, 1929) a Odstrčilovy knihy Obrázky v knihovně pana presidenta (Tachecí, 1930)"* [ŽIKEŠ, 1932a, s. 149]. Tyto tituly mají však i jiný primát významný z hlediska dějin knižní kultury, jak jinde Žikeš píše: *„V normálních velikostech použil jsem Preissigova písma první. První knihou, tištěnou běžnou velikostí typů byla Hamsunova* ***Viktorie****, první knihou tištěnou Preissigovou kursivou byl Przybyszewského* ***Chopin a národ****. Bylo to vůbec první použití kursivy, které, pokud je mně známo, nebylo před tím použito ani částečně"* [ŽIKEŠ, 1933, s. 138]. První vazba v návrhu Solara se však v Žikešově produkci objevila již v roce 1928 ve finálním svazku edice Věž - na básnické sbírce **Moře** od Antonína Bebra.

Rok 1930 naznačuje krátkodobý útlum vydavatelské činnosti, přestože jediný titul tohoto období dosáhl (do té doby nejvyššího) nákladu 1200 výtisků. Kniha Leopolda Procházky **O buddhistické meditaci** nebyla primárně zacílena na obec bibliofilů, ale na širší okruh čtenářů se zájmem o buddhismus. Tomu tedy odpovídal i náklad a úprava. Tendence útlumu pokračovala i v roce následujícím.

V roce 1932 byla produkce o něco bohatší. Žikeš navázal aktivní spolupráci s časopisem Bibliofil, vedeným od roku 1931 Bedřichem Benešem Buchlovanem (1885-

[10] Nástin významu J. Solara (i níže uvedených manželů Jiroutových) v rámci dějin knižní vazby podává ve své kapitole v knize Česká kniha v proměnách staletí Bohumil Nuska [NUSKA, 1990].

[11] To dokládají články, které Žikeš napsal pro časopis Bibliofil [ŽIKEŠ, 1932a; ŽIKEŠ, 1932b].

1953), básníkem, překladatelem, nadšeným knihovníkem a bibliofilem, který periodikum ustanovil orgánem Skupiny moravských knihomilů. Pro Bibliofila psal Žikeš poměrně pravidelně články, v nichž propagoval práci svých přátel (např. Josefa Solara a manželů Jiroutových). Beneš Buchlovan zase sledoval Žikešův program a pravidelně informoval o připravovaných titulech. V roce 1932 tak napsal o tom, že po období odmlčení a pobytu ve Francii chystá Žikeš dva nové tituly - **Sedm dní Venušiných** a **Dílo Josefa Drahoňovského** [dle BUCHLOVAN, 1932] . První z nich se skutečně dočkal realizace v onom roce. Práce na druhé knize, obsáhlé umělecké monografii, se pak protáhla do roku následujícího. **Sedm dní Venušiných** je jediný Žikešův známý čistě pornografický titul, jehož originál se sedmi barevnými litografiemi si přivezl z Paříže - vše byly práce anonymních tvůrců (litograf skryt pod zkratkou P. de Q.). Vydán byl formou soukromého tisku pro subskribenty s Žikešovým jménem u postu nakladatele a překladatele. Zařazen byl do dále nerozvíjené edice, jejíž název měl podtrhnout privátní povahu tisku - **Sibi et amicis** (česky - Sobě a přátelům). Dobovým jazykem shrňme, že kniha nepojednávala o žádném lehkém laškování, ani o hrách lásky, nýbrž o mukách pohlavních. Dále v tomto roce vydal v nákladu pouhých 20 exemplářů album **Apotheosy** s 12 originálními fotografiemi modernějších aktů od Jindřicha Vaňka a textem známého historika umění Antonína Matějíčka, profesora Univerzity Karlovy. Na tomto projektu můžeme dobře demonstrovat, že, přestože Žikeš vydával bibliofilské tituly nízkých nákladů, vždy měly vysokou uměleckou hodnotu a nyní mají své nezastupitelné místo v dějinách umění a knižní kultury. V retrospektivní monografii Akt v české fotografii jsou zmíněné akty hodnoceny v kontextu dějin fotografie jako *„klasicky pojaté cudné zobrazení ženského těla, stylově ještě částečně poplatné impresionistickému a secesnímu piktoralismu“* [BIRGUS, 2001, s. 12].

V té době také svoje knihy začal Žikeš označovat, nikoli klasicky svým jménem, nýbrž názvem **Žikešova edice** a dále také **Edice Žikeš**. Po získání nakladatelské koncese (1937) pak začal používat jednoduše označení nakladatel Vladimír Žikeš. Pod značkou **Žikešovy edice** pak v roce 1932 byla vydána i sbírka básní **Peníze** od Josefa Svatopluka Machara. Ta měla dokonce číslo svazku (1). Další tituly již číslovány nebyly.

Rok 1933 byl ve znamení dalšího vrcholného projektu, jakým rozsáhlá umělecká monografie **Dílo Josefa Drahoňovského** bezesporu byla. Soubor hlubotiskových fotografií

Drahoňovského prací z oblasti sochařství a glyptiky se statí již zmiňovaného Jindřicha Čadíka a předmluvou Jeana Babelova, konzervátora Cabinet de Médailles v Paříži, měl jedinečnou typografickou úpravu od Josefa Solara. Vazba byla pojata vskutku bibliofilsky. Originální návrhy celokožených a polokožených vazeb, provedené v uměleckém knihařském ateliéru manželů Jiroutových, byly doplněny monogramem každého jednotlivého majitele a gemami, které pro každý svazek zvlášť vytvořil Josef Drahoňovský osobně. V rámci takové jedinečnosti bylo uvedení soupisu subskribentů přímo uvnitř knihy (do té doby i v bibliofilských kruzích jev neobvyklý) věcí přirozenou. Nákladnou publikaci si skutečně nemohl dovolit každý - v soupisu nalezneme významné dobové představitele kultury, vědy i politiky (včetně Edvarda Beneše).

Jestliže jsme vyzdvihli Josefa Solara jako důležitou osobnost spjatou s Žikešovou tvorbou, musíme nyní stejně připomenout i význam manželů Jiroutových. Žikeš od počátku 30. let sídlil bytem i nakladatelstvím na Národní třídě 19 (dnes Národní 17), kde byl od roku 1930, kdy se dvojice vrátila z delšího pracovně studijního pobytu ve Francii, i atelier Aloise Jirouta (1899-1969) a Ludmily Jiroutové rozené Alexandrové (1901-1972). Oba navazovali na nejlepší jména svého oboru - Jirout navštěvoval kurzy Ludvíka Bradáče a Vratislava H. Brunnera, Alexandrová také prošla Státní grafickou školou a absolvovala výše zmíněné kurzy umělecké knižní vazby pod vedením Josefa Solara. Manželé Jiroutovi byli schopni plnit náročné objednávky a patřili ve svém oboru k dobové špičce. Významně jim pomohl jejich pobyt ve Francii, kde získali potřebný mezinárodní rozhled. [dle ŽIKEŠ, 1934]

Po náročné práci na jedinečné monografii následoval rok bez jediného titulu. U Karla Voleského však vyšla kniha **Milostný život Richarda Wagnera**, kterou napsal Louis Barthou a do češtiny ji přeložil Vladimír Žikeš, jehož podíl na práci můžeme vidět i ve faktu, že vazba byla provedena dle Solarova návrhu u Jiroutových.

V roce 1935 byla vydána další (již opět Žikešova) umělecká publikace - konkrétně album 30 leptů od Adolfa Alexe, které vytvořil na motivy **Legendy o svatém Prokopu** od Jaroslava Vrchlického.

Rok 1935 je však také desetiletým výročím Žikešovy nakladatelské činnosti. V rámci oslav se uskutečnila výstava desetileté bibliofilské ediční činnosti Vladimíra Žikeše a vazeb manželů Jiroutových. Ve výstavním sále tehdejší Ústřední knihovny hlavního města Prahy ji

16. dubna otevřel Josef Volf, předseda Spolku českých bibliofilů. Akce vyzdvihla význam zajímavé knižní tvorby, za jejíž kvalitou stála řada osobností známých knižních grafiků tehdejší doby. Jmenujme alespoň tato jména: František Kobliha, Josef Hodek, Alois Bílek či Petr Dillinger. Velmi výstižně vše shrnul v Bibliofilovi Bedřich Beneš Buchlovan: *„Ediční činnost Vladimíra Žikeše v období 1925-35 vykazuje 28 knih a 2 jsou v tisku, tedy třicítku. Bibliofilům jsou dobře známy knihy edice Věž, nejednou se zamýšleli nad prospekty oznamujícími svazky na pergamenu, s ručními miniaturami, ve vazbách zdobených rytým křišťálem. Žikešovou ctižádostí jsou primáty. První vydal iluminované rukopisy, první použil Preissigovy střední antikvy i jeho kursivy, první začal vydávati polyglotně pro mezinárodní knižní trh, první začal dělati za spolupráce J. Solara originální vazby pro každý výtisk. Mimo tuto činnost Vl. Žikeš hojně překládá z francouzštiny a uveřejňuje články zvláště o vazbách“* [BUCHLOVAN, 1935a].

Od roku 1936 můžeme sledovat, jak se postupně mění povaha profilace Žikešovy nakladatelské produkce. Klasické bibliofilské tisky postupně ustupují a do popředí zájmu se dostávají neméně kvalitně zpracovávané umělecké monografie. V roce 1936 vyšla jedna z nich - **Pražské kostely** Oldřicha Stefana s hlubotiskem reprodukovanými fotografiemi Miroslava Chalupníčka. Další podobně laděný titul, Chalupníčkova kniha **Praha, město chrámů**, vyšel v roce následujícím. O hodnotě těchto knih svědčí i fakt, že sloužily prezidentovi Edvardu Benešovi jako reprezentativní dary vzácným státním návštěvám [dle SOVÁK, 1996]. V roce 1936 však vyšla i další bibliofilie (**Sládkovy Selské písně a Nové selské písně**) a byla realizována zakázka pro Zámecké vinařství Jiřího Lobkowicze (katalog **Lobkowiczká zámecká obrazárna Mělník**). O stálém kontaktu s bibliofily pak svědčí tisk volného listu v úpravě Josefa Solara s básní Vítězslava Nezvala **Frivolní báseň pro slečnu Marion**[12], který byl věnován sjezdu Spolku moravských knihomilů v Prostějově.

V červenci 1937 definitivně skončilo období, kdy Žikeš působil jako soukromý nakladatel. Tehdy získal úřední koncesi a nakladatelství se stalo jeho obživou.

[12] Není vyloučené, že vydání bylo inspirováno Žikešovou tehdejší družkou Marii (Marion) Sovákovou.

2.4 Vztah s Kmenem - Klubem moderních nakladatelů (1927-1931)

Důležitým dobovým prvkem nakladatelského trhu byl Kmen (Klub moderních nakladatelů). Bylo to elitní sdružení usilující o obsahově i formálně dokonalou knihu. Členové Kmene však nebyli jednotně světonázorově orientovaní - měli různé politické názory i pohledy na umění. V úvodním prohlášení deklarovali touhu vydávat knihy v kvalitě, která byla v oné době spojována se soukromými nakladateli, a to i přestože většina z nich patřila mezi ty, kteří koncesi měli. Hlavní myšlenka vznikla za účasti Václava Petra, Otakara Štorch-Mariena, B. M. Kliky, Karla Janského a společníků Kvasničky a Hampla. Už na začátku se však připojili i další zásadní tehdejší nakladatelské firmy, soukromí nakladatelé a bibliofilové (včetně Spolku českých bibliofilů). Oznámení o ustavení Kmene bylo uveřejněno 6. dubna 1926. Činnost členů Kmene významně ovlivnila nakladatelské ovzduší a nároky na úpravu knih. Přišli také s řadou nových moderních nástrojů propagace (časopis Kmen, Almanach Kmene, výstavy knih). Přinesli moderní knižní úpravu i novou literaturu. Zároveň však stavěli na tradici. Prvním předsedou Kmene byl František Borový, o generaci starší než většina členů klubu, který byl pro své dřívější moderní ediční zásady všemi obdivován. [dle ŠTORCH-MARIEN, 1966, s. 327-336]

I Žikeše Kmen zaujal a hned v roce 1927 do něj vstoupil. Jeho členství však nebylo dlouhé. Díky zachovaným zápisům ze schůzí a výborů Kmene, můžeme dobře rekonstruovat průběh jeho členství v této organizaci[13] a částečně rozkrýt důvod jeho odchodu. 27. ledna 1927 byla na výboru přijata přihláška Vladimíra Žikeše, tehdejšího tajemníka firmy F. Topič. K samotnému přijetí poté došlo až 4. října téhož roku. Žikeš pak byl více jak tři roky členem (stejně jako někteří další soukromí nakladatelé té doby, kteří se s programem klubu ztotožňovali). Problémy přišly na začátku roku 1931, když v zápisu z 12. března čteme: *„Žikeše zbavit členství, protože vydal Wusenbachovou (Paměti vídeňské kurvy), a urgovat o příspěvek.“* Nepřesně je zde citován pornografický titul Josefa Mutzenbacherová neboli Paměti vídeňské holky, jak je sama vypravuje. PhDr. Aleš Zach, odborník dějin nakladatelského podnikání, konstatuje, že po řadě rešerší nenalézá z tohoto období žádné

[13] Své výpisky ze zápisů schůzí Kmene (nezpracovaný fond Kmen, Literární archiv Památníku národního písemnictví, depozitář Staré Hrady) poskytl PhDr. Aleš Zach.

vydání, které by bylo s Žikešovým jménem spojené. Faktem zůstává, že v zápisu z valné hromady 17. dubna 1931 se již jen stručně dozvídáme o tom, že Žikeš z Kmene vystoupil. Není vyloučené, že se v Kmeni spletli. Možná šlo o pomluvu, která mohla vzniknout na základě toho, že v té době stál u jiných titulů, s kterými Kmen jistě nechtěl (ani vzdáleně) svou značku spojovat. Koneckonců i Žikešovo spojení s níže rozebíranou edicí **Libri rari et curiosi** mělo být skryto.

2.4.1 Edice Libri rari et curiosi (1929-1930)

Edici **Libri rari et curiosi** vydávala anonymně Marion (Marie) Sováková. Najít spojnici mezi Žikešem a touto edicí není však těžké. Již v roce 1925 totiž vydal pod svým jménem Bricaudovu **Černou mši**. Dva svazky v této edici jdou ve své tematice i bibliofilské úpravě stejným směrem. Navíc se jedná opět o francouzské autory. Obsahová i formální podobnost tedy jasně naznačuje, že autorem je Vladimír Žikeš.

První svazek edice vyšel jako soukromý tisk bez číselného označení. Titul **O inkubech vědy a víry** od Charlese Lancelina byl věnován do souboru sjezdových tisků[14] 2. sjezdu Spolku moravských knihomilů v Kroměříži 12. května 1929 (viz. Bibliofil. 1929, roč. 6, č. 3(8)). Žikešovy kontakty na tento spolek jsou také známé.

Zamýšlená ediční řada měla být *„jedinečnou snůškou materiálu pro studium dějin erotiky, satanismu a perversí“* [VEJRÁŽKA, 2005, s. 9]. Projekt však skončil titulem Boisovy **Satanovy církve**. Svazek edice označený číslem 1 měl náklad 250 výtisků. Bibliofilskou úpravu popisuje katalog Pražského antikvárního veletrhu*: „Čtyři původní celostránkové lepty Alberta Schamoniho. Vzácně vídaná nakladatelská celokožená vazba, jejíž subskribční cena (350 K.) byla skoro dvojnásobkem ceny běžného kartonovaného výtisku. Podle dostupných informací bylo svázáno jen asi 20-30 exemplářů. Vazby měly na přední desce individuálně vyražené iniciály subskribenta…“* [VEJRÁŽKA, 2005, s. 9]. Už jen náročný způsob úpravy nás vede k domněnce, že za vydáním stojí Žikeš. Soupis českých bibliofilských tisků pak jméno překladatele V. Boháče (u tisku číslo 2617) uvádí jako pseudonym Vladimíra Žikeše [SÁŇKA; BUBLA, 1967]. Také není tajemstvím, že Marie Sováková byla jeho tehdejší

[14] Bibliofilští nakladatelé věnovali náklad nějakého svého titulu a každý z účastníku sjezdu dostal zapečetěný balíček se souborem tisků.

družkou, s kterou dlouho žil ve společné domácnosti [dle ŽIKEŠ, 1990, s. 23]. Posledním závěrečným důkazem je korespondence, z níž vyplývá, že o skutečnosti, že tuto edici vydával Žikeš věděli i někteří jeho kolegové (jmenovitě např. Josef Portman (1893-1968), bibliofilský tiskař a nakladatel z Litomyšle[15]).

Z uvedených faktů vyplývá, že zde Žikeš navázal na svou edici **Hekaté**, která skončila u jediného svazku. Zřejmě nepovažoval za vhodné, aby se všeobecně vědělo, jaké má zájmy, a tak edice **Libri rari et curiosi** byla vydávána pod jménem Marie Sovákové (Spolek moravských knihomilů ji ve svém časopise uvádí jako dárkyni nákladu knihy **O inkubech vědy a víry**). Je pravděpodobné, že skutečnost o jeho spojení s touto aktivitou se nedala úplně zatajit a zřejmě mohla být i podnětem pro jeho odchod z Kmene, přestože to z úředních zápisů není zcela jasné.

[15] Knihovna Národního muzea - oddělení knižní kultury - fond Korespondence - Vladimír Žikeš - inv. č. 273-274.

3 Koncesovaný nakladatel (1937-1942)

3.1 Prostředí nakladatelského podnikání [16]

21. června 1937 vydal magistrát hlavního města Prahy Vladimíru Žikešovi koncesi[17] pro nakladatelskou živnost se sídlem na Národní třídě 19 (Praha 1). Tím se stala ze soukromého nakladatele osoba podnikající. Ze získání koncese plynula i povinnost stát se členem Grémia knihkupců a nakladatelů v Praze[18] (živnostenského společenstva, které bylo součástí zastřešující Jednoty grémií knihkupců a nakladatelů). Další významnou stavovskou organizací byl Svaz českých knihkupců a nakladatelů. Členství ve Svazu bylo (na rozdíl od členství v Grémiu) dobrovolné. Vzhledem k tomu, že přinášelo řadu výhod, většina nakladatelů a knihkupců se do něj hlásila. Žikeš tak učinil až později. Přijat byl 23. ledna 1941[19].

Žikeš se stal podnikatelem těsně před obdobím velkých společenských a politických změn, které vyústily v roce 1939 v ustavení Protektorátu Čechy a Morava[20], který přinesl tvrdou cenzuru, jež měla pochopitelně velký vliv na všechny nakladatele.

Proměna Žikešova statutu se výrazně odrazila i na objemu vydávaných knih. Změnilo se i zaměření. Nakladatel se soustředil na větší umělecké monografie. Výrazná byla v jeho produkci tematika Prahy, pro kterou bývá často označován jako vydavatel pragensií. Přestože byla složitá doba a přestože se aktivně zapojoval do protiněmecké činnosti, podařilo se mu do roku 1942 vydat řadu skvělých knih a to přes značné komplikace, jaké tehdejší cenzura přinášela.

3.2 Vydavatelské aktivity

Zmíněné změny můžeme nyní podrobně sledovat již v roce 1937. Jednou z posledních nízkonákladových knih, které se svou povahou blížili ke klasické bibliofilii, byla Chaloupkova **Země na severu**, vyprávějící o Lotyšsku. Ve stejném roce vyšly také dvě velké

---

[16] Kapitola byla napsána s ohledem na osobnost Vladimíra Žikeše.

[17] Knihovna Národního muzea - oddělení knižní kultury - fond Korespondence - Vladimír Žikeš - inv. č. 421.

[18] Knihovna Národního muzea - oddělení knižní kultury - fond Korespondence - Vladimír Žikeš - inv. č. 422.

[19] Knihovna Národního muzea - oddělení knižní kultury - fond Korespondence - Vladimír Žikeš - inv. č. 426.

[20] Podrobněji jsou politické změny popsány v podkapitole Činnost v zázemí (1938-1942).

umělecké monografie - fotografická publikace **Praha, město chrámů** a další kniha o Josefu Drahoňovském, tentokráte s titulem **Josef Drahoňovský, sochař a glyptik** (ta se za Protektorátu dočkala v roce 1939 i německé verze). S Prahou souvisely i knihy **W. A. Mozart a Don Giovanni** od Luďka Mandause a francouzský titul **W.A. Mozart et ses amis de Prague**, který napsal na motivy předchozího sám Vladimír Žikeš. Soustředěnost na francouzské čtenáře je vidět i v průvodci **Partant pour la Tchécoslovaquie** (Výlet do Československa) od Marie Majerové (1882-1967). Kniha byla dokonce oceněna v Paříži jako nejlepší propagační publikace.

Do roku 1937 se také datuje počátek spolupráce s Antonínem Novotným (1891-1978), někdejším ředitelem Muzea hlavního města Prahy a odborníkem na její historii. Novotný významně ovlivnil další směřování nakladatelství. Řada lidí si při vyslovení jména Vladimíra Žikeše vybaví edici špalíčků o historii Prahy, za kterými stál právě Novotný. Neméně zásadní bylo navázání kontaktu s Vojtěchem Kubaštou (1914-1992), architektem, malířem, grafikem a ilustrátorem, který se od té doby začal starat o grafickou podobu a ilustrace zmíněných špalíčků (ale i dalších publikací) a s nakladatelstvím spolupracoval stejně jako Novotný vlastně až do jeho konce v roce 1949. Kubašta stál i za návrhem známého Žikešova signetu. Prvním společným projektem, na němž spojili síly Žikeš, Novotný a Kubašta byla kniha **Staropražské sensace**, jež by svou formální podobou i obsahem plně patřila do edice **Žikešův pražský špalíček**, která však vznikla až v roce 1940. Na knihu vzpomíná ve svých pamětech i nakladatel Otakar Štorch-Marien: *„Vrchovatě mne však upoutala až kniha Staropražské senzace, která vyšla v sedmatřicátém roku u Vladimíra Žikeše. Výborně vydaný svazek v úpravě Vojtěcha Kubašty mne zaujal hned po prvním prolistování nejen svou bohatou ilustrační přílohou … Počínaje pak prvním „špalíčkem“ z roku 1940 O Praze mládí F. L. Věka dychtivě jsem si kupoval každý další …“* [ŠTORCH-MARIEN, 1972, s. 299]. Kubaštovy úpravy pak dále hodnotí: *„U Žikeše upravoval Kubašta i další jeho knihy, takzvané „špalíčky“, s jejichž archaizují tematikou tvořila jeho výzdoba spanilý celek“* [ŠTORCH-MARIEN, 1972, s. 247].

Rok 1938 poté přinesl dvě rozsáhlé umělecké monografie. První z nich připravil Miroslav Rutte a František Bartoš. Titul **Moderní česká scéna** krom sumarizujícího textu přenesl i bohatý hlubotiskový doprovod s reprodukcemi jevištních výprav předních českých

divadelních výtvarníků. Kniha poskytovala přehled zahrnující první představení ve Stavovském divadle až po tehdejší avantgardní realizace. Souběžně vyšly i verze v dalších jazycích (angličtině, francouzštině, němčině a italštině). Následující bohatě vypravená publikace, přinášející výtvarné práce švédského prince Eugena (s titulem **Prince Eugene**), významně zasáhla i do Žikešova osobního života v souvislosti s protiněmeckou činností. Kniha vznikala za spolupráce Vladimíra Vaňka, legačního rady našeho vyslanectví ve Stockholmu, a Jindřicha Čadíka.

Ani komplikující se politická situace nezabránila vzniku dalších náročných publikací. Na téma scénografie, které se objevilo v produkci již v roce 1938, navazuje v roce 1939 Chaloupkova **Česká divadelní dekorace**, jenž byla v roce následujícím přeložena a vydána i v němčině. Známé ilustrace Cyrila Boudy k životopisu Benvenuta Celliniho vydal Žikeš ve třech cizojazyčných verzích jako grafická alba a jako bibliofilii s českým překladem Celliniho textu **Vlastního životopisu**. Již od roku 1937 se pracovalo na publikaci **Česká krajina v leptech Pavlíny kněžny ze Schwarzenbergu z let 1804-1806**. Kniha byla plodem práce Zdeňka Wirtha (1878-1961), jemuž při úkonech souvisejících s archivem pomáhal Antonín Markus, přednosta Schwarzenberského archivu v Třeboni. Kniha opět měla mutace ve světových jazycích. Neméně nákladně byl vypraven i titul **SVU Myslbek** (opět i v jazykových mutacích).

Řada uměleckých monografii pokračovala i v roce 1940 v titulech **Helena Johnová** a **Barok v Čechách**, které byly realizovány i v německé verzi. K obci bibliofilů mířilo grafické album **Deset linorytů Petra Dillingra** a soubor litografií **Sedm dní v Praze** od Květy Hniličkové. Tematika Prahy byla akcentovaná i v monografii **Pražské Jezulátko** a v nově vzniklé edici **Žikešův pražský špalíček**, jež byla výsledkem spolupráce s Antonínem Novotným, který pro ni jako první svazek napsal knihu **O Praze mládí F. L. Věka**. Novotný na cenzuru období proktekrorátu vzpomíná v roce 1945 v úvodu prvního poválečného špalíčku (**Jak život Prahou šel**): *„Vkládati mezi řádky nebylo možno, byltě persekuční systém příliš mazaný, než aby nepoznal jinotajů. Tu nutno si počínati jinak, na prvý pohled zcela nezáludně a nevinně. Z úrad s Vladimírem Žikešem vzešel proto sborník Pražského Jezulátka s vystupňovanou propagandou tohoto paladia, úkol, který se naprosto zdařil a dočasně splnil svůj úkol, když třebas v lednu roku 1940 a v den velké německé slávy na*

Staroměstském náměstí Češi vzpomenuli ohromným počtem, sešlým pod střechou Panny Marie Vítězné, památky korunovace božského dítěte. Krátce potom dána na trh publikace O Praze mládí F. L. Věka, obírající se motivy, proti nimž by ani nejpřísnější censor nemohl míti námitek, dokud si ovšem nepovšiml smyslu knížky," a to „zdůrazniti nepopiratelnou skutečnost samostatnosti a státoprávnosti českého světa."

Produkce uměleckých monografií neustala ani v roce 1941. Vyšel **Sborník prací Spolku výtvarných umělců Aleš**, dále skutečně reprezentativní práce Václava Viléma Štecha mapující tvorbu **Josefa Václava Myslbeka**, následovaná monografii **Stará Praha v leptech Jaroslava Skrbka** a konečně i retrospektivní knihou Jaroslava Švehly **Česká karikatura v XIX. století**. Reprintu se dočkala již zmíněná kniha fotografií **Praha, město chrámů**. Dále vyšly dvě menší knihy - karikatury Hugo Boettingra pod názvem **Lidi a lidičky** a soustava aforismů od Zdeňka Reichla s titulem **Quodlibet**. Žikeš dál rozšířil své špalíčky. Krom toho, že v **Žikešově pražském špalíčku** vyšel další titul - **Pražské karmelitky** (pochopitelně od A. Novotného), byla založena i další edice - **Žikešův špalíček o umění** - s řadou A zaměřenou na výtvarné umění a s prvním titulem **Úvahy o malířství** od Leonarda da Vinciho i s řadou B zaměřenou na hudbu a s úvodní knihou **Filharmonie se směje** od Bedřicha Dobrodinského.

V roce 1941 se však udála i další významná událost. Ludvík Souček, někdejší knihkupec a nakladatel, nabídl Žikešovi k odkoupení prostory knihkupectví, sídlícího v nádherné lokalitě Karlovy ulice 2 v přízemí Colloredo-Mansfeldského paláce. Ten neváhal a prostor koupil. Místo mělo delší knihkupeckou a antikvární tradici, do které se zapsal zvláště Antonín Bohumil Černý (1868-1926), o kterém Antonín Novotný ve svém **Čtení o paláci Colloredo-Mansfeldů** (jež Žikeš vydal v roce 1945) napsal: *„… knihkupec neobvyklého typu, mající i literární vlohy, sem přenesl svůj závod, přeplněný knihami, které pojednávaly o událostech a zkazkách, zapadlých do nenávratna. Za pultem krámu, rozevírajícího se do ulice širokým obloukem výkladu, stával pomenší pán zavalité postavy, nikdy se neodlučující od věčně dýmajícího doutníku, a klidně vyslýchal nejrůznější přání kupujících, kterým jen zřídka nedovedl vyhověti."* Po jeho smrti závod chvíli vedla jeho manželka a posléze Libuše Korábová, dcera Ludvíka Součka. Následně vdechl místu zvláštního ducha Žikeš. I když v krátkém období (do svého nuceného odchodu do ilegality

v roce 1942) neměl možnost realizovat všechny své představy, jenž mu nový prostor poskytl, v poválečném období učinil z adresy Karlova 2 významné kulturní centrum. Toto místo se tak nesmazatelně zapsalo do české kulturní historie.

Další rok byl poznamenán Žikešovou protiněmeckou činností, kterou se mu do té doby dařilo dělat bez nutnosti ukončit činnost nakladatelství. V roce 1942 však bylo vydávání ukončeno. Do tiskárny byly sice poslány objednávky na další tituly, ty ale už byly zakázány. Žikeš ze dne na den zmizel a na 3 roky o něm v protektorátu skoro nikdo nic bližšího nevěděl. Žikešem nově převzaté knihkupectví bylo Němci zabaveno a po krátkodobé správě pod kolaborující firmou Orbis bylo rozkradeno a zavřeno.

4 Odbojová a ilegální činnost (1938-1945)

4.1 Činnost v zázemí (1938-1942)

V roce 1938 definitivně skončilo období 1. republiky. Československo ztratilo Sudety a 1. října vznikla na krátký čas 2. republika, která byla posléze 15. března 1939 zabrána Němci. Ti ustavili Protektorát Čechy a Morava (Slovensko se o den dříve, 14. března, stalo nacistickým satelitem v podobě formálně samostatného Slovenského státu).

Za těchto okolností byl Žikeš již v roce 1938 vyzván Lubomírem Linhartem (1906-1980) k spolupráci s ilegální skupinou z okruhu Ústředního výboru komunistické strany Československa (ÚV KSČ), z které se následně vyvinul Národně revoluční výbor inteligence. Vzhledem k situaci bez váhání souhlasil.

Vydání knihy o malířském díle prince Eugena, bratra švédského krále, mu hned v roce 1939 přineslo zajímavý osud. Princ mu zaslal pozvání k návštěvě do Stockholmu. Díky této okolnosti dostal od protektorátních úřadů povolení k odjezdu. Legační rada Vladimír Vaněk, podílející se na vzniku oné knihy, jej na místě informoval o očekávaném vypuknutí války a žádal ho o převezení kódu šifry k radiovému spojení s Londýnem. Přestože zároveň s touto výzvou dostal od jiných nabídky k setrvání ve Švédsku, všechny odmítl a vrátil se s šifrou do Prahy.

Doma dal k dispozici svůj byt (Národní třída 17, Praha 1) a později i kanceláře knihkupectví (Karlova 2, Praha 1). Prostory se staly místy ilegálních schůzek a práce zaměřené proti nacistům.

Na podzim 1941 byl z popudu Julia Fučíka (1903-1943) a Lubomíra Linharta ustaven Národně revoluční výbor inteligence, jehož předsedou se stal Vladislav Vančura (1891-1942) a v němž dále pracovali např. František Halas, Josef Kopta, Ivan Olbracht, Vítězslav Nezval, Josef Hora ad. Žikeš se pochopitelně připojil. Zvláště kanceláře knihkupectví, mající výhodně dva vchody, byly často využívány pro schůze a porady. Bezpečnost těchto setkání hlídal Karel Píval, zřízenec nakladatelství.

Na jaře 1942 byla však práce skupiny narušena. Řada lidí (včetně Julia Fučíka) byla zatčena. 1. května 1942 mělo dojít i na Žikeše. Díky šťastné náhodě byl včas varován a společně s Linhartem se mu podařilo uniknout. Ze dne na den se oba stáhli do „podzemí“.

Díky pomoci Zdeňka Rozkošného (a řady dalších lidí) přečkali téměř čtyřměsíční pobyt na Moravě. V srpnu Rozkošný pomohl zorganizovat přechod na Slovensko, kde se odehrálo hlavní dějství této kapitoly. Gestapo neúspěšně vyslýchalo Žikešovi blízké lidi (jeho bývalou i tehdejší partnerku a pracovníky nakladatelství). K žádné stopě je to nepřivedlo. [dle ŽIKEŠ, 1990, s. 15-24][21]

4.2 Činnost na Slovensku (1942-1945)

Za pomoci Zdeňka Rozkošného se Žikeš s Linhartem dostali 23. srpna 1942 na Slovensko, kde začala další aktivní ilegální činnost. V dokonalé konspiraci se tak stal z Vladimíra Žikeše slovenský občan Ján Mrózek. Po krátkém pobytu v Trnavě se jeho život stáhl do hor. Významně zde pomáhal chatár Václav Fiška na Popradském plese pod Rozcutcem. Žikeš hodně cestoval, získával informace a zásoboval odbojové skupiny. Při této činnosti byl dalek nějakého politikaření - spolupracoval s lidmi napříč spektrem politické příslušnosti i náboženského vyznání. Sám píše, že jeho síť *„byla vskutku pestrou společností a její průřez by byl surrealistickou mozaikou“* [ŽIKEŠ, 1990, s. 34]. Jeho cílem bylo obnovení samostatného Československa a v tomto duchu tedy organizoval celou svou činnost, která nebyla bez úspěchů, jak vzpomíná jeden z jeho spolupracovníků a přátel, Štefan Bednár (1909-1976): „*Janko (Žikeš) bol neobyčajne pohyblivý, často došiel aj do Bratislavy a vždy doniesol veľa zaujímavého. Pohyboval sa ako lasica. Poznal už všetky turistické chaty v Tatrách i vo Fatrách. V mestách od Mikuláša po Bratislavu poznal početné odbojové skupiny. Mal prehľad o spoľahlivosti žandárskych stanic. Dakedy doniesol „sólokapra“, napríklad presné údaje o pancierovaní nového typu nemeckého tanku alebo takých prepravných volkswagenov“* [BEDNÁR, 1984, s. 78]. Žikeš dostával tyto informace z protektorátu díky spojení přes pohraniční chatu Bumbálka.

Na začátku roku 1944 byla v chatě Václava Fišky na Popradském plese na Rotaprintu vytisknuta za Žikešova vedení **Príručka pre strelmajstrov** s podtitulem **O ničení**. Materiál, který sestavil Hugo Lebenhart, byl fingován jako rukopis druhého dílu skutečné knihy, jež ovšem měla jiný podtitul (pokyny pre bezpečné uskutočnenie strelnej práce) a

[21] Doplňující informace čerpány z protokolu - Knihovna Národního muzea - oddělení knižní kultury - fond Korespondence - Vladimír Žikeš - inv. č. 1618.

vyšla na Slovensku již v roce 1943. Ilegální tisk sloužil odbojovým skupinám při přípravách útoků. Jediný známý výtisk této samizdatové publikace je uložen v Národním muzeu[22].

Dva roky plné desítek akcí, koordinovaných napříč odbojovými skupinami, jej dovedly až k Slovenskému národnímu povstání v srpnu 1944. Tehdy se přesunul do Banské Bystrice, která se stala centrem organizace povstání. Společně s Jánem Svikruhou a Bednárem, který to od vedení Komunistické strany Slovenska (KSS) dostal za úkol, začal aktivně spolupracovat na zahájení provozu agitačního a propagačního střediska. Žikeš se ujal všech záležitostí polygrafie, tiskové přípravy i distribuce tiskovin (pochopitelně). Bednár připravoval výtvarné návrhy a ve svých vzpomínkách také dodává, že Žikeš díky svým organizačním schopnostem vlastně řídil celou komunu - o všem měl přehled [dle BEDNÁR, 1984, s. 154]. Z jejich dílny pak vyšly všechny povstalecké transparenty, letáky, návrhy na známky, úpravy tisků atd. Žikeš ve své knize tyto své aktivity vysvětluje: *„Snad by se patřilo vysvětlit, proč jsem tak usilovně a zdůrazňuji, že bez falše a jakýchkoliv postranních úmyslů, poctivě spolupracoval s komunisty v odboji, v povstání i po něm. Jako část českých odbojářů jsem byl zatížen psychologickou zátěží českého protektorátního odboje. Tam bylo povinností, aby lidé dobré vůle spolupracovali ve jménu cíle, který byl společný. Proto s komunisty spolupracovali i lidé, jímž byla jejich ideologie vzdálená, ne-li cizí"* [ŽIKEŠ, 1990, s. 71].

Když přijela 7. října 1944 do Banské Bystrice delegace našich politiků z Londýna, snažil se ji Žikeš podrobně informovat o průběhu povstání. Dobře si postupně uvědomoval, že za snahami KSS jsou mocenské zájmy. Nechápal chladný přístup k situaci vznikající na Slovensku díky KSS za sovětského řízení.

To už se ale schylovalo ke konci povstání. 27. října bylo město opět obsazeno německou armádou. Členové agitačního střediska uprchli do hor a přišla nejspíš nejkrušnější část Žikešovy odbojové činnosti. Ukrývali se v horách, spali u ohně na jehličí a do toho přišly noční mrazy. Skupina se musela rozdělit. Žikeš pokračoval se Svikruhou strastiplnou cestou. Únava a zima způsobila, že mu uhořely boty, cesta v horách v děravé obuvi pak zapříčinila omrzliny prstů. 19. listopadu se konečně dostali do zázemí k členovi ilegální buňky. Přes

[22] Knihovna Národního muzea - oddělení knižní kultury - fond Korespondence - Vladimír Žikeš - inv. č. 1832-1833.

Martin a Bratislavu se poté vrátili k činnosti na Popradském plese. Poprad byl 28. ledna 1945 osvobozen Rudou armádou a dvojice pak odešla do Košic.

Žikeš byl zklamán ze situace plné tahanic o moc, která probíhá mezi Slovenskou národní radou (ovládanou KSS) a vládní delegací z Londýna. Problematická situace přeci jen nakonec vyústila 5. dubna 1945 v Košický vládní program, z něhož bylo jasně vidět, že Československo se už navrátí do předválečného stavu 1. republiky.

Žikeš odmítl funkce ve vládním výboru, přestože se dále setkával s našimi politiky vracejícími se z exilu v Londýně. Stejně jako celou válku jim podával nestranné informace. Ve své vzpomínkové knize **Slovenské národní povstání bez mýtů a legend** [ŽIKEŠ, 1990] je kritický k oběma táborům: komunisty charakterizuje jako dravce jdoucí za mocenskými zájmy a exilové politiky z Londýna jako poněkud naivní.

V Košicích organizoval v únoru 1945 pro KSS spuštění stranického nakladatelství. V té době však také začal práci na prvním titulu, jenž vydal jako nakladatel pod svým jménem. Píše o tom: *„Byl jsem v stálém pracovním a společenském styku s členy vládní delegace a získával tak mnoho informací o vnitřních poměrech ve vládě, státní radě, v úřadech i v zahraniční emigraci. Nebyly ani radostné, ani povznášející. Život se ale proto nezastavil, stále ještě zůstával vklad nadějí, nezištného nadšení českého domácího odboje a prostých účastníků slovenského povstání. Právě proto jsem tehdy začal sestavovat s redaktorem Žižkou, pracovníkem československé vládní delegace, knihu „Bojující Československo“. Připravil jsem a realizoval její vydání ještě v Košicích. Jejím posláním bylo, aby narovnala politiky pokřivenou cestu a zachovala pro budoucnost faktografii úsilí o obnovení státu. Byla vůbec první knihou, která vyšla v osvobozeném Československu a byla vytištěna v Košicích. Po čtyřicátém osmém roce byla zabavena, stažena z trhu i knihoven a zničena. Ale zůstala činem, na který jsem dodnes hrdý“* [ŽIKEŠ, 1990, s. 100].

Po následném krátkodobém pobytu v Bratislavě se Žikeš konečně dostal 17. května 1945 do osvobozené Prahy. V jeho již citovaných vzpomínkách je cítit zklamání z mocenského boje. Trefně v nich také předpovídá, že vztahy mezi Čechy a Slováky nebudou již nikdy narovnány. Kniha však byla napsána až v roce 1970. Do jaké míry tušil, co jej v poválečném období čeká, se již nedozvíme. Víme jen, že to, co předvedl na poli

nakladatelského podnikání za krátký čas do roku 1949, můžeme směle označit za výkon heroický (stejně jako jeho právě popsanou činnost v ilegalitě).

5 Závěrečné shrnutí

Předkládaná bakalářská práce se pokusila shrnout část zajímavého osudu a nakladatelského díla Vladimíra Žikeše (1906-1980), který je přes nebývalý rozsah své činnosti často neprávem opomíjen. V roce, kdy uběhlo sté výročí od jeho narození, se jedná o cílenou výplň deficitu, který k této osobnosti máme. Práce svým rozsahem pokrývá jen období mezi lety 1906-1945. Dění následující není možné pro jeho obrovskou šíři zachytit ve formátu, který je bakalářské práci dán. Následující sumarizující text napovídá, jaký rozsah bude mít další případný text, jež by postihl Žikešovu tvorbu a život v úplnosti.

Plzeňský rodák Vladimír Žikeš (narozen 5. února 1906) vydal první knihu již 1. května 1925, více jak rok před svou maturitou na obchodní akademii. Mezi prvními tituly byly jeho vlastní překlady z francouzštiny. Frankofonní literatura a prostředí bylo jeho trvalým zájmem, zvláště pro dlouhou tradici bibliofilství. Po odjezdu ze svého rodiště pracoval v Praze u nakladatelské firmy F. Topič a zároveň externě studoval dějiny umění se specializací na dějiny knihtisku a knižních vazeb u Zdeňka Václava Tobolky. V době, kdy působil jakou soukromý nakladatel (1925-1937), vydal ve spolupráci s tehdejšími typografickými a knihařskými špičkami (např. s Karlem Dyrynkem, Josefem Solarem či manželi Jiroutovými) přes tři desítky bibliofilských titulů. V červenci 1937 získal nakladatelskou koncesi a vydávání knih se stalo jeho obživou. Rozmezí let 1937-1942 bylo naplněno zajímavými náročnými projekty uměleckých monografii. V roce 1941 navíc získal i nádherné prostory knihkupectví v Colloredo-Mansfeldském paláci. Od roku 1938 byl však také zapojen do protiněmecké činnosti a od 1. května 1942 se datuje jeho nucený pobyt v ilegalitě, který strávil jako Ján Mrózek na území Slovenska. Krom desítek úspěšných akcí, kdy získával informace, které posílal do Londýna, a kdy organizoval pomoc řadě odbojových skupin, vydal na horské chatě v Tatrách společně s přáteli ilegální tisk, který poskytoval návod pro domácí výrobu výbušnin pro odbojové útoky. Po osvobození Košic stál u vydání první knihy na osvobozeném území Československa. Po květnovém návratu do Prahy sice začínal podnikatelskou činnost od nuly, ale nezalekl se. Díky úvěru od banky se mu podařilo rozvinout potenciál nádherného prostoru paláce a vytvořil v něm Pražský salon Vladimíra Žikeše. Krom činnosti nakladatelské, knihkupecké a antikvářské, organizoval výstavy knižního umění, prodával grafickou tvorbu a pořádal aukce grafik a bibliofilií, prostory dal zdarma k dispozici i českému

PEN klubu. Z adresy Karlova 2 se stalo zásadní místo kulturního života let 1945-1948. Krom výrazného zastoupení společensko-politické literatury se v poválečné produkci objevuje především téma Prahy. Důležitým autorem, který toto téma přinášel, byl Antonín Novotný, někdejší ředitel Muzea hlavního města Prahy. Grafické podobě knih a veškerých propagačních tiskovin vtiskl tvář především Vojtěch Kubašta, který navrhl i nakladatelský signet. V širším povědomí zůstaly především Žikešovy pražské špalíčky, za nimiž stál právě Novotný s Kubaštou. Změna společensko-politické situace přinesla i konec úspěšně rozvinuté činnosti. Totalita znamenala pro Žikeše řadu problémů. Přestože se snažil působit dál v oboru, kterému rozuměl, např. v nakladatelství Slovtour, Čedok či v podniku Artia, byl donucen pracovat i jako horník, dělník v mrazírnách na jatkách a noční vrátný. Naděje, kterou vkládal do práce na Slovensku v zmíněném nakladatelství Slouvtour se rozplynula v roce 1951. Tehdy se musel vrátit zpět na české území, kde jej čekala ona dělnická zaměstnání. V důchodovém věku v roce 1967 se mohl konečně vrátit zpět na Slovensko do hor, které byly (krom knih) jeho další vášní. Do roku 1974 pak opět působil ve Slovtouru a poté již odešel definitivně na odpočinek. Při zpracování nakladatelského archivu, který prodal Knihovně Národního muzea v roce 1975, jej postihly první větší zdravotní problémy. Zemřel 4. ledna 1980 v Demänovské dolině po boku své ženy Niny.

6 Bibliografický soupis nakladatelské produkce Vladimíra Žikeše

6.1 Úvodní poznámka

Bibliografický soupis nakladatelského díla Vladimíra Žikeše byl základním podkladový dokumentem pro tuto bakalářskou práci. Soupis byl vytvořen po rekatalogizaci knižní sbírky Vladimíra Žikeše, jež je součástí fondu oddělení základní knihovny Knihovny Národního muzea. Právě proto, že soupis vznikal za těchto okolností, je tento fakt zohledněn. V soupisu dostáváme vlastně bibliografický obraz nakladatelské produkce i osobní knihovny. V knižní sbírce se nakladatel pokoušel postihnout všechny tituly svého nakladatelství. Díky tomu, že o své knihy v roce 1942 bez náhrady přišel a v roce 1949 také nebyl bez újmy, sháněl pak knihy ze své produkce po známých a v antikvariátech. Nakonec se mu nepodařilo získat úplně všechny, ale získal jich většinu. To významně pomohlo práci na tomto dokumentu. Vzhledem k tomu, že cílem bylo získat kompletní přehled celé produkce, jsou do soupisu doplněny tituly, které se ve sbírce nenachází. Záznamy těchto titulů jsou přebrány z Česká národní bibliografie (ČNB), popř. ze Souborného katalogu České republiky (SK ČR). Ve výjimečných situacích byly použity i bibliografické informace ze soupisů Českých bibliofilských tisků a antikvárních aukčních katalogů. Ve většině případů však bylo pracováno de visu. V soupisu jsou zvlášť označeny knihy, jejichž záznamy byly získané tímto způsobem, aby byly odlišené od záznamů přebíraných z jiných bibliografických zdrojů (viz. Legenda níže). Někdy se také stalo, že byla z rekatalogizovaného titulu získána informace o tom, že má existovat i verze v dalším jazyce. Většinou byl takový titul posléze nalezen ve výše jmenovaných databázích (popř. v samotné knihovně). Pokud však záznam ani kniha nebyla nalezena, je tato skutečnost v soupisu uvedena poznámkou. Naprosto zvláštním případem jsou tituly, které nebyly nalezeny ani v nakladatelově knihovně, ani v katalozích, ale v nakladatelské pozůstalosti, která je samostatnou sbírkou dokumentů obsahující především korespondenci a rukopisy. Pozůstalost je součástí sbírek oddělení knižní kultury Knihovny Národního muzea a jsou v ní i exempláře kartáčových otisků některých titulů, které se jinak nezachovaly. Záznamy vytvořené na základě materiálů z tohoto zdroje jsou také pro pořádek zvlášť označeny.

Do soupisu jsou zahrnuty všechny tituly vydané Vladimírem Žikešem v letech 1925-1949 pod jeho jménem. V několika málo případech jsou do soupisu zahrnuty i tituly nevydané s jeho jménem, o nichž však z jiných zdrojů víme, že na nich pracoval. Soustředíme se výhradně na knižní monografie, protože záznamy různých reklamních bibliografických materiálů, skladových, aukčních a výstavních katalogů není možné představit v úplnosti a pro cíl práce nejsou primární. Stejně tak není zahrnuta produkce titulů, na kterých se Žikeš podílel v rámci jiných institucí (Slovtour, Čedok). Opět z prostého důvodu, že dané období není předmětem bakalářské práce.

Na záznamy této přílohy není v textu bakalářské práce odkazováno klasicky v hranatých závorkách (v nich jsou odkazy na záznamy dokumentů uvedených v soupisu použité literatury). Pokud práce obsahuje zmínky o nějakém Žikešově titulu, vždy je možné v soupisu vyhledat konkrétní bibliografický záznam dle uváděných souvislostí (názvu a roku vydání atd.).

Soupis je členěn do kapitol v první úrovni dle roku vydání a v druhé úrovni dle zařazení do edic. Záznamy jsou v podkapitolách uspořádány na první úrovni abecedně podle primární autorské odpovědnosti a na druhé podle názvu.

Záznamy jsou v souladu s ČSN ISO 690 a ČSN ISO 690-2. Vzhledem k tomu, že byly k většině titulů pořízeny podrobnější poznámky, které nejsou v rámci normy do záznamů zařaditelné (týkají se především typografického a knihařského zpracování), jsou uváděny až za záznamem. Pro přehlednost jsou tyto nenormované texty, jež byly v mnoha případech převzaty přímo z tiráží, odlišeny **tučným** písmem. U bibliofilských titulů jsou na konci těchto poznámek uváděna v závorkách za zkratkou ČBT (český bibliofilský tisk) čísla, která jim přidělily soupisy Českých bibliofilských tisků, jež byly použity a jejichž záznamy jsou tak pochopitelně součástí excerpovaných zdrojů. Vzhledem k povaze bakalářské práce jsem uvedení těchto informací považoval za vhodné.

6.2 Legenda

• Označení pro titul, jehož exemplář je uložený v rámci Knihovny Národního muzea ve fondech oddělení základní knihovny pod signaturou Žikeš. Záznam zpracován de visu.

• • Označení pro titul, jehož exemplář je uložený v rámci Knihovny Národního muzea v oddělení knižní kultury ve fondech Korespondence pod označením Vladimír Žikeš. Záznam zpracován de visu.

○ Označení pro titul, jehož záznam byl převzat z ČNB (popř. z SK ČR či aukčního katalogu).

6.3 Excerpované zdroje

Záznamy jsou seřazeny abecedně dle primární odpovědnosti.

BUBLA, František. *České bibliofilské tisky.* Díl 5, 1945-1970, doplňek 4. dílu a rejstřík k dílu 1.-5. Praha : Státní knihovna ČSSR, 1971. 536 s. Bibliografický katalog ČSSR : České knihy, zvláštní sešit 4.

Knihovna Národního muzea. *Knihovna Národního muzea : on-line katalog* [online]. Praha : KNM, [cit. 2006-05-04]. Dostupný na World Wide Web: <http://katalogy.nm.cz/opac/opac/index.html>.

Národní knihovna České republiky. *Česká národní bibliografie* [online]. Praha : NK ČR, [cit. 2006-05-04]. Dostupný na World Wide Web: <http://sigma.nkp.cz/F/>.

Národní knihovna České republiky. *Souborný katalog České republiky* [online]. Praha : NK ČR, [cit. 2006-05-04]. Dostupný na World Wide Web: <http://sigma.nkp.cz/F/>.

SÁŇKA, Arno. *České bibliofilské tisky.* Díl 2, 1922-1926. 1. vyd. Brno : Arno Sáňka, 1927.

SÁŇKA, Arno. *České bibliofilské tisky.* Díl 3, 1926-1929. 1. vyd. Brno : Arno Sáňka, 1931.

SÁŇKA, Arno; BUBLA, František. 1967. *České bibliofilské tisky.* Díl 4, 1929-1945. Doslov Pravoslav Kneidl. Praha : Státní knihovna ČSSR, 1967. 681 s. Bibliografický katalog ČSSR : České knihy, zvláštní sešit 8.

TRMAL, Vilém. *26. aukce, 26. listopadu 2005.* Praha : Český antikvariát, 2005. 44 s.

6.4 Vlastní bibliografická část

Rok 1925

Edice Hekaté

• BRICAUD, Joanny. *Černá mše*. Z francouzštiny přeložil V. Ž. [Vladimír Žikeš] ; dřevoryty Josef Hodek. Plzeň : Vladimír Žikeš, 1925. 57 s. Hekaté, sv. 1. **Vytiskla Průmyslová tiskárna v Praze. Náklad 100 číslovaných výtisků. (ČBT č. 758)**

Edice Věž

○ BEBR, Antonín. *Tristan a Isolda.* Úprava a původní dřevoryty František Kobliha. Plzeň : Vladimír Žikeš, 1925. [17] s. Věž, sv. 1. **Vytiskla Průmyslová tiskárna v Praze. Do kožené vazby svázal Ludvík Bradáčem (30 výtisků nákladu). Náklad 100 číslovaných výtisků. (ČBT č. 740)**

Rok 1926

Mimo edice

• POE, Edgar Allan. *Stín ; Mlčení.* Překlad z angličtiny Václav Kopřiva ; litografie Alois Bílek. Plzeň : Vladimír Žikeš, 1926. 26 s. **Vytiskla Státní tiskárna v Praze v úpravě Karla Dyrynka typy Vojtěcha Preissiga. Svázal Antonín Škoda v Praze. Náklad 125 výtisků. (ČBT č. 1043)**

○ VILLON, Francois. *Le petit testament de maistre François Villon fait l'an 1456.* Frontispis V. Stretti. Plzeň : Vladimír Žikeš, [1926]. 45 s. **Vytiskla Státní tiskárna v Praze v úpravě Karla Dyrynka. Náklad 85 výtisků. (ČBT č. 1155)**

Edice Věž

• HANOTAUX, Gabriel. *Bibliofilové.* Z francouzštiny přeložil Vladimír Žikeš ; dřevoryt Josef Hodek. Plzeň : Vladimír Žikeš, 1926. 30 s. Věž, sv. 2. **Vytiskla Státní tiskárna v Praze v úpravě Karla Dyrynka. Náklad 125 číslovaných výtisků. (ČBT č. 852)**

• MARIA, Jaroslav [pseud.]. *Emausy.* Dřevoryty František Kobliha. Plzeň : Vladimír Žikeš, 1926. 58 s. Věž, sv. 3. **Vl. jm. autora: Jaroslav M. Mayer. Vytiskl Kryl a Scotti v Novém Jičíně. Do kožené vazby svázal Jan Rajman (30 výtisků nákladu). V nákladu 125 číslovaných výtisků. (ČBT č. 980)**

• VALENTA, Edvard. *Zrána.* Litografie a návrh vazby Alois Bílek. Plzeň : Vladimír Žikeš, 1926. 53 s. Věž, sv. 4. **Vytiskla Státní tiskárna v Praze v úpravě Karla Dyrynka. Svázal Jan Rajman. Náklad 125 výtisků. (ČBT č. 1147)**

[Rukopisy na pergamenu]

• NERUDA, Jan. *Matičce.* Ručně napsal a ilustroval Alois Bílek. Praha : Vladimír Žikeš, 1926. [6] s. **Svázal Antonín Škoda v Praze. Náklad 15 číslovaných exemplářů.**

• PERCY, Thomas. *Chavy Chase : retique of ancient english poetry.* Ručně napsal a ilustroval Alois Bílek. Prague : Vladimír Žikeš, 1926. [6] s. **Svázal Antonín Škoda v Praze. Náklad [15] číslovaných exemplářů.**

• *Sirotek : [lidová píseň]*. Ručně napsal J. Krátký. Plzeň : Vladimír Žikeš, 1926. **Svázal Jan Rajman. Náklad 15 číslovaných exemplářů.**

Cizojazyčné tituly mimo edice

• COMENII, J. A. *Angelus pacis.* Uspořádal a do češtiny přeložil Josef Hendrich ; do francouzštiny přeložil R. M. Ruelle ; do angličtiny přeložil W. A. Morisson ; do němčiny přeložil O. Fortin. Pilsen : Vladimír Žikeš, 1926. 195 s. **Obsahuje souběžnou verzi: latinskou, českou, francouzskou, anglickou a německou. Titul nakonec vyšel až v roce 1927 (v knize však uveden rok 1926). Vytiskla Státní tiskárna v Praze v úpravě Karla Dyrynka. Náklad 165 výtisků (5 výtisků určeno pro Mezinárodní knižní výstavu v Lipsku). (ČBT č. 1630)**

• POE, Edgar Allan. *Shadow ; Silence.* Litographies by Alois Bílek. Pilsen : Vladimír Žikeš, 1926. 28 s. **Vytiskla Státní tiskárna v Praze v úpravě Karla Dyrynka typy Vojtěcha Preissiga. Svázal Antonín Škoda v Praze. Náklad 150 výtisků. (ČBT č. 1042)**

Rok 1927

Mimo edice

• WENIG, Adolf. *Písničky z domova.* Plzeň : Vladimír Žikeš, 1927. 21 s. **Vytiskla Státní tiskárna v Praze v úpravě Karla Dyrynka. Svázal Antonín Škoda v Praze dle návrhu H. Roušarové. Náklad 100 výtisků (4 verze dle druhu papíru a vazby). (ČBT č. 2157)**

○ VALENTA, Edvard. *Trh před svatým Mikulášem.* Plzeň : Vladimír Žikeš, 1927. **(ČBT č. 2093)**

Edice Viola

• NEZVAL, Vítězslav. *Dobrodružství noci a vějíře.* Plzeň : Vladimír Žikeš, 1927. 20 s. Viola, sv. 1. **Vytiskla Státní tiskárna v Praze v úpravě Karla Dyrynka. Do kožené vazby svázal Antonín Škoda v Praze dle návrhu H. Roušarové (část nákladu). Nákladu 835 výtisků (různé verze dle druhu papíru a vazby). (ČBT č. 1824)**

Rok 1928

Mimo edice

○ TILLE, Václav. Slib : [stará východní pohádka]. Praha : [Vladimír Žikeš], 1928. [10] s. **Osm prodejných výtisků má vazbu zdobenou stříbrným kováním a gemami rytými do pravého horského křišťálu a ametysty. Práce tepecká na nich a montáž gemm a ametystů jest z dílny pana Pešana, gemmy ryty byly v atelieru Josefa Drahoňovského dle návrhů Milady Marešové. Typografickou úpravu řídil, tón použité barvy určil a pergamen pro každý exemplář zvlášť vybral ve Státní tiskárně v Praze Karel Dyrynk. Miniatury do každého výtisku zvlášť kreslila a ručně malovala Milada Marešová a**

navrhla také vazbu. Knihu svázal do dubových překližek a do jelenice Antonín Škoda v Praze. (ČBT č. 2069)

Edice Věž

• BEBR, Antonín. *Moře.* Ručně kolorované dřevořezy Karel Živný. Plzeň : Vladimír Žikeš, 1928. 29 s. Věž., sv. 5. **Vytiskla Státní tiskárna v Praze v úpravě Karla Dyrynka. Vazba dle návrhu Josefa Solara. Náklad 115 výtisků. (ČBT č. 1232)**

Cizojazyčné tituly mimo edice

• *Recueil de Poemes Tchéques.* Traduits par Jitka Utlerová ; avec un avant-propos de Camille Mauclair. Plzeň : Vladimír Žikeš, 1928. 73 s. **Vytiskla Státní tiskárna v Praze v úpravě Karla Dyrynka. Vazba dle návrhu Josefa Solara. Náklad 300 číslovaných výtisků.**

Rok 1929

Mimo edice

• HAMSUN, Knut [pseud.]. *Viktorie : příběh milostný.* Z norštiny přeložila M. Lesná-Krausová. Praha : Vladimír Žikeš, 1929. 111 s. **Vl. jm. autora: Pedersen. Vytiskla Státní tiskárna v Praze typy v úpravě Karla Dyrynka typy Vojtěcha Preissiga. Vazba dle návrhu Josefa Solara. Náklad 77 výtisků. (ČBT č. 1479)**

• PELÍŠEK, Josef. *Příchod loutek.* Dřevoryty Petr Dillinger. Praha : Vladimír Žikeš, 1929. 26 s. **Vytiskl Orbis v Praze v úpravě Rudolfa Hály. Vazba dle návrhu Josefa Solara (část nákladu). Náklad 120 výtisků. (ČBT č. 4496)**

• PRZYBYSZEWSKI, Stanisław. *Chopin a národ.* Z polštiny přeložil R. J. Vonka ; litografie Ladislav Havlas. Praha : Vladimír Žikeš, 1929. 35 s. **Vytiskla Státní tiskárna v Praze typy v úpravě Karla Dyrynka typy Vojtěcha Preissiga. Vazba dle návrhu Josefa Solara (část nákladu). Náklad 86 výtisků. (ČBT č. 1916)**

Edice Libri rari et curiosi

○ LANCELIN, Charles. *O inkubech víry a vědy.* Praha : [Marie Sováková], 1929. 30 s. **Neprodejný soukromý tisk. Věnováno 2. sjezdu moravských knihomilů v Kroměříži 12. května 1929. Náklad 200 výtisků.**

Rok 1930

Mimo edice

• PROCHÁZKA, Leopold. *O buddhistické meditaci.* Dřevoryt na obálce J. Hodek. Praha : Vladimír Žikeš, 1930. 193 s. **Vytiskl Jan Jiránek v Turnově. Náklad 1200 výtisků.**

Edice Libri rari et curiosi

○ BOIS, Jules. *Satanova církev.* Ilustroval Albert Schamoni ; přeložil V. Boháč [Vladimír Žikeš]. Praha : [Marie Sováková], 1930. **(ČBT č. 2617)**

Rok 1931

Edice Isis

○ LEŠEHRAD, Emanuel. *Pohádka o věčné touze.* Dřevoryty R. Adámek. Praha : [Vladimír Žikeš, 1931]. 24 s. Isis. **Vytiskl Hejda a Zbroj v Mladé Boleslavi. Náklad 70 číslovaných výtisků. (ČBT č. 6415)**

Rok 1932

Mimo edice

• MATĚJÍČEK, Antonín. *Apotheosy.* Fotografie Jindřich Vaněk. Praha : Vladimír Žikeš, 1932. 10 s. **Vytiskl Kryl a Scotti v Novém Jičíně. Náklad 20 číslovaných výtisků.**

Edice Sibi et amicis

• *Sedm dní Venušiných.* Přeložil Vladimír Žikeš ; litografie i kresby pařížského malíře a sochaře P. de Q. Praha : Vladimír Žikeš, 1932. 100 s. Sibi et amicis. **Vytiskla Družstevní tiskárna v Hranicích na Moravě. Vazba dle návrhu Josefa Solara. Náklad 350 výtisků (3 verze dle druhu vazby). (ČBT č. 4790)**

Žikešova edice

• MACHAR, J. S. *Peníze.* 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1932. 50 s. Žikešova edice, sv. 1. **Vytiskly Studentské knihtiskárny v úpravě Josefa Solara. Nákladu 500 výtisků. (ČBT č. 6480)**

Rok 1933

Mimo edice

○ ČADÍK, Jindřich. *Dílo Josefa Drahoňovského.* Praha : Vladimír Žikeš, 1933. 7 s., 4 vol. obr. příl.

Edice Žikeš

• ČADÍK, Jindřich. *Dílo Josefa Drahoňovského.* Předmluva Jean Babelon ; doslov Josef Drahoňovský ; překlady K. Kraus. Praha : Vladimír Žikeš, 1933. 310 s. Edice Žikeš. **Vytiskla Československá grafická unie v Praze v úpravě Josefa Solara. Do umělecké vazby s použitím ručně rytých gem od Josefa Drahoňovského svázal Alois Jirout v Praze dle návrhu Josefa Solara (část nákladu). Náklad 500 výtisků (různé verze dle druhu vazby).**

Rok 1935

Žikešova edice

• ALEX, Adolf [pseud.]. *Legenda o svatém Prokopu : cyklus 30 leptů k básni Jaroslava Vrchlického.* Praha : Vladimír Žikeš, 1935. [30] listů. Žikešova edice. **Vl. jm. autora: Adolf Jelínek. Vytiskla Československá grafická Unie v Praze v úpravě Josefa Solara. Svázal F. Andrejsek dle návrhu Josefa Solara. Náklad 375 výtisků.**

Rok 1936

Mimo edice

• NEZVAL, Vítězslav. *Frivolní báseň pro slečnu Marion.* [Graficku upravil Josef Solar]. [Praha : Vladimír Žikeš], [1936]. [2] s. **Volný list. Neprodejný soukromý tisk. Věnováno 8. sjezdu Spolku moravských knihomilů v Prostějově 1936.**

Žikešova edice

• SLÁDEK, Josef Václav. *Selské písně ; Nové selské písně.* Dřevoryty Karel Minář. Praha : Vladimír Žikeš, 1936. 92 s. Žikešova edice. **Vytiskla Dyrynkova tiskárna v úpravě Karla Dyrynka. Náklad 200 číslovaných výtisků. (ČBT č. 4868)**

• VOLAVKA, Vojtěch. *Lobkowiczká zámecká obrazárna Mělník.* [Praha] : Vladimír Žikeš, [1936]. 24 s. Žikešova edice. **V Edici Žikešově vydalo Jiřího Lobkowicze zámecké vinařství Mělník.**

Žikešova edice monumentálních uměleckých monografií

• STEFAN, Oldřich. *Pražské kostely.* Fotografie Miroslav Chalupníček a O. Topinka ; překlady do němčiny A. Ozábal, do francouzštiny L. A. Castan, do angličtiny W. Beardmore a do italštiny G. Riccoboni ; redakce cizích textů František Praus. Praha : Vladimír Žikeš, 1936. 346 s. Žikešova edice monumentálních uměleckých monografií, [sv. 2]. **Vytiskla Legiografie v Praze (textová část) a Československá grafická unie (obrazová část). Vazba dle návrhu Josefa Solara. Náklad 750 výtisků.**

Rok 1937

Mimo edice

• CHALOUPKA, Adolf. *Země na severu.* Praha : Vladimír Žikeš, 1937. 42 s. **Vytiskla Československá grafická Unie v Praze v úpravě Josefa Solara (textová část) a Arta (obrazová část heliogravurou). Náklad 250 výtisků. (ČBT č. 6141)**

• CHALUPNÍČEK, Miroslav. *Praha, město chrámů = Prag, die Stadt der Kirchen = Prague, city of churches = Prague, ville des églises = Praga, la citta delle chiese.* Autor společně s Věrou Chalupníčkovou pořídil 64 fotografií ; vstupní kresba Otakar Gregor ; překlady do němčiny A. Moucha, do angličtiny W. Beardmore, do francouzštiny L. Castan a do italštiny G. Riccoboni ; redakce cizích textů František Praus. Praha : Vladimír Žikeš, 1937. [69] s. **Vytiskla Politika v Praze za dohledu Jaroslava Macáka v úpravě Antonína Mašity.**

○ NOVOTNÝ, Antonín. *Staropražské sensace.* Redakce cizích textů František Praus ; obálka V. Kubašta. Praha : Vladimír Žikeš, 1937. 181, 16 s., 32 obr. příl. **Vytiskla Politika v Praze.**

• MANDAUS, Luděk. *W. A. Mozart a Don Giovanni.* Předmluva Václav Talich ; německý a anglický souhrn přeložil A. Moucha a A. R. Weir za redakce Františka Prause. Praha : Vladimír Žikeš, 1937. 90 s. **Vytiskla Průmyslová tiskárna v Praze v úpravě Methoda Kalába. Náklad 750 výtisků.**

Žikešova edice

• ČADÍK, Jindřich. *Josef Drahoňovský : sochař a glyptik.* Předmluva Kineton Parkes ; redakce cizích textů František Praus. Praha : Vladimír Žikeš, 1937. 166 s. : il. Žikešova edice. **Vytiskla Legiografie v Praze v úpravě Josefa Hrachoviny se štočky Štencova grafického závodu a firmy Husník a Häusler v Praze a 4 heliogravury vytiskl Mirro Pegrarassi v Praze. Náklad 750 výtisků.**

Cizojazyčné tituly

• MAJEROVÁ, Marie. Partant *pour la Tchécoslovaquie : [Ouvrage choisi et couronné par le jury du prix de la meilleure publication de propagande pour l'Exposition de Paris].* Traduit du tcheque par Junia Letty ; photographie J. Krupka, Procházka, J. Straka. Prague : Vladimír Žikeš, [1937]. 118 s. **Vytiskla Průmyslová tiskárna v Praze v úpravě Slavoboje Tusara se štočky Štencova grafického závodu v Praze.**

○ ŽIKEŠ, Vladimír. *W.A. Mozart et ses amis de Prague : [Mozart et la musique tchèque].* Praha : Vladimír Žikeš, [1937]. 7 s.

Rok 1938

Mimo edice

• RUTTE, Miroslav; BARTOŠ, František. *Moderní česká scéna.* Texty k obrazům sestavil Jan Sajíc ; redakce cizích textů František Praus. Praha : Vladimír Žikeš, 1938. 32 s., barev. obr. příl. **Mimo vydání české vyšla i verze německá, anglická, italská a francouzská. Vytiskla Politika v Praze v úpravě Josefa Solara. Náklad 1400 výtisků.**[23]

• STRÁNSKÝ, Rudolf. *The Educational and Cultural System of the Czechocslovak Republic.* Translated by Arthur R. Weir and Geoffrey W. Shaw. Praha : Vladimír Žikeš, [1938]. 142 s.

Cizojazyčné tituly mimo edice

• *Československo* = *Tchécoslovaquie* = *Czechoslovakia.* Praha : Vladimír Žikeš, [1938]. 32 s. **Letáček vydaný pro firmu Wagons-Lits//Cook. Vytiskla Politika v Praze.**

• RUTTE, Miroslav; BARTOŠ, František. *La Scena Moderna Cecoslovacca.* Traduzione di Giovanni Riccoboni. Praha : Vladimír Žikeš, 1938. 32 s., barev. obr. příl. **Vytiskla Politika v Praze v úpravě Josefa Solara. Náklad 200 výtisků.**

○ RUTTE, Miroslav; BARTOŠ, František. *La Scène Moderne Tchèque.* Praha : Vladimír Žikeš, 1938. 31 s., barev. obr. příl. **Vytiskla Politika v Praze v úpravě Josefa Solara. Náklad 200 výtisků.**

• RUTTE, Miroslav; BARTOŠ, František. *Modern czech scene.* Translation into english Arthur R. Weir. Praha : Vladimír Žikeš, 1938. 32 s., barev. obr. příl. **Vytiskla Politika v Praze v úpravě Josefa Solara. Náklad 200 výtisků.**

[23] V knihovně Vladimíra Žikeše, v ČNB i v SKČR chybí německá titulu: RUTTE, Miroslav; BARTOŠ, František. *Moderní česká scéna*.

○ VANĚK, Vladimír. *Prince Eugen.* Förord Jindřich Čadík ; Översättningen till svenska av Erik Frisk. Praha : Vladimír Žikeš, 1938. **Vytiskla Průmyslová tiskárna v Praze v úpravě Methoda Kalába (textová část).**

• VANĚK, Vladimír. *Prince Eugene.* Preface by Jindřich Čadík ; translation into english Arthur R. Weir. Praha : Vladimír Žikeš, 1938. 43 s., obr. příl. **Vytiskla Průmyslová tiskárna v Praze v úpravě Methoda Kalába (textová část). Náklad 250 výtisků.**

Rok 1939

Mimo edice

• CHALOUPKA, Adolf. *Česká divadelní dekorace.* Pro frontispic použito linorytu J. Sládka ; na obálce studie Fr. Tröstra. Praha : Vladimír Žikeš, 1939. 21 s. textu, 40 s. obr. příl. **Fotografie a štočky provedli žáci oddělení reprodukčních technik na Státní grafické škole v Praze za vedení učitelů J. Bielovského, H. Huberta a K. Davídka. Náklad 1000 výtisků.**

• SCHWARZENBERGU, Pavlína ze. *Česká krajina v leptech Pavlíny kněžny ze Schwarzenbergu z let 1804-1806.* Úvod Zdeněk Wirth ; redakce cizích textů František Praus. Praha : Vladimír Žikeš, 1939. 20 s., [37] obr. příl. **Kromě vydání českého vyšlo též vydání anglické a německé. Vytiskla Politika v Praze úpravě Josefa Solara (textová část) a Mirro Pegrassi (obrazová část). Náklad 100 výtisků.**[24]

○ CELLINI, Benvenuto. *Vlastní životopis.* Mědirytiny Cyril Bouda ; zrevidovaný překlad z italštiny Josef Mach a A. Felix ; doslov Vilém Štech. Praha : [Vladimír Žikeš], 1939. 437 s., [31] obr. příl. **Volné archy v pouzdře. Vytiskla Průmyslová tiskárna v Praze v úpravě Methoda Kalába (textová část) a Mirro Pegrassi (obrazová část mědirytinou). Náklad 90 výtisků.**

Cizojazyčné tituly mimo edice

○ BOUDA, Cyril. *Benvenuto Cellini : eine Biographie in 30 Kupferstichen von Cyril Bouda.* Mit einem Vorwort von Ettore Lo Gatto ; ins Deutsche übertragen von Gerhard Thomas. Prag : Vladimír Žikeš, 1939. 6 s., 30 obr. příl. **Vytiskla Průmyslová tiskárna v Praze v úpravě Methoda Kalába (textová část) a Mirro Pegrassi (obrazová část mědirytinou). Náklad 100 výtisků.**

○ BOUDA, Cyril. *La Vita di Benvenuto Cellini : 30 incisioni in rame di Cyril Bouda.* Con prefazione del Ettore Lo Gatto. Praga : Vladimír Žikeš, 1939. 5 s., 30 obr. příl. **Vytiskla Průmyslová tiskárna v Praze v úpravě Methoda Kalába (textová část) a Mirro Pegrassi (obrazová část mědirytinou). Náklad 100 výtisků.**

○ BOUDA, Cyril. *Life of Benvenuto Cellini : Thirty Copper Engravings by Cyril Bouda.* Preface by Ettore Lo Gatto. Prague : Vladimír Žikeš, 1939. 6 s., 30 obr. příl. **Vytiskla**

[24] V knihovně Vladimíra Žikeše, v ČNB i v SKČR chybí německá verze titulu: SCHWARZENBERGU, Pavlína ze. *Česká krajina v leptech Pavlíny kněžny ze Schwarzenbergu z let 1804-1806.*

Průmyslová tiskárna v Praze v úpravě Methoda Kalába (textová část) a Mirro Pegrassi (obrazová část mědirytinou). Náklad 100 výtisků.

• ČADÍK, Jindřich. *Josef Drahoňovský : Glyptiker und Bildhauer : Meisterwerke Böhmischer Glaskunst.* Übersetzung von Stanislav Brandejs. Praha : Vladimír Žikeš, [1939]. 9 s., obr. příl. **Vytiskl Orbis v Praze.**

• ČADÍK, Jindřich. *SVU Myslbek : Myslbek Society of Plastic Artists.* Translation into english G. Jones ; texts edited by František Praus. Praha : Vladimír Žikeš, 1939. 64 s., [60] obr. příl. **Kniha vyšla i v české, německé a italské verzi. Vytiskla Politika v Praze v úpravě Josefa Solara. Náklad 150 výtisků.**[25]

• ČADÍK, Jindřich. *SVU Myslbek : societá degli artisti.* Tradotto da Giovanni Riccoboni. Praha : Vladimír Žikeš, 1939. 64 s., [60] obr. příl. Vytiskla Politika v Praze. **Vytiskla Politika v Praze v úpravě Josefa Solara. Náklad 1000 výtisků.**

○ SCHWARZENBERG, Paulina. *Czech Landscapes from the etchings of Paulina Schwarzenberg from the year 1804-1806.* Introduction by Zdeněk Wirth. Praha : Vladimír Žikeš, 1939. 20 s., [37] obr. příl. **Vytiskla Politika v Praze úpravě Josefa Solara (textová část) a Mirro Pegrassi (obrazová část).**

Rok 1940

Mimo edice

○ DILLINGER, Petr. *Deset linorytů Petra Dillingera.* Úvod Vladimír Žikeš. Praha : Vladimír Žikeš, 1940. [3] s., [10] listů v obálce. **V nákladu 150 výtisků.**

• HNILIČKOVÁ, Květa. *Sedm dní v Praze : [soubor litografií].* Úvod a texty Josef Sekera. Praha : Vladimír Žikeš, 1940. [35] s. **Vytiskla Grafická škola a knihtiskárna Politika v Praze. (ČBT č. 4791)**

○ NOVOTNÝ, Antonín. *Helena Johnová.* Kresby a obálka H. Johnová. Praha : Vladimír Žikeš, 1940. 46 s., [32] obr. příl. **Vytiskla Politika v Praze v úpravě F. Kubáta. Náklad 500 výtisků.**

• *Pražské Jezulátko.* Úvodním list Karel kardinál Kašpar ; fotografie A. Eis a R. Studnička. Praha : Vladimír Žikeš, 1940. 41 s. **Vytiskla Politika v Praze (reprodukční práce hlubotiskové vedl Jar. Macák za spolupráce Lad. Fejka) v úpravě Josefa Mahniga.**

○ WAGNER, Václav. *Barok v Čechách.* Fotografie Illek a Paul za spolupráce Mir. Koreckého. Praha : Vladimír Žikeš, 1940. [11] s., 56 fotogr. příl. **Vytiskla Politika v Praze.**

Edice Žikešův pražský špalíček

• NOVOTNÝ, Antonín. *O Praze mládí F.L. Věka : 1757-1792.* Ilustroval V. Kubašta. Praha : Vladimír Žikeš, 1940. 286 s. [Žikešův pražský špalíček, sv. 1]. **Vytiskla Politika v Praze.**

Cizojazyčné tituly mimo edice

[25] V knihovně Vladimíra Žikeše, v ČNB i v SKČR chybí německá a česká verze titulu: ČADÍK, Jindřich. *SVU Myslbek.*

• CHALOUPKA, Adolf. *Tschechische Bühnendekorationen : aus zwei Jahrhunderten. Übersetzung von G. Thomas.* Prag : Vladimír Žikeš, 1940. 25 s., [37] obr. příl. **Vytiskl Orbis v Praze v úpravě Josefa Solara.**

• WAGNER, V. *Barock in Böhmen.* Ins Deutsche übertragen von Gerhard Thomas. Prag : Vladimír Žikeš, 1940. 10 s., 56 fotogr. příl. **Vytiskla Politika v Praze. Náklad 500 výtisků.**

Rok 1941

Mimo edice

• *Aleš : sborník prací Spolku výtvarných umělců Aleš.* Redigoval Josef Vacke s redakčním kruhem. Praha : Vladimír Žikeš, 1941. 31 s. **Vytiskly Č. A. T. v Praze.**

○ DR. DESIDERIUS. *Lidi a lidičky : Dr. Desiderius mladým.* Texty Josefa Spilky. Praha : Vladimír Žikeš, 1941. 110 s. **Vl. jm. autora: Hugo Boettinger.**

○ CHALUPNÍČEK, Miroslav. *Praha, město chrámů = Prag, die Stadt der Kirchen = Prague, city of churches = Prague, ville des églises = Praga, la citta delle chiese.* Autor společně s Věrou Chalupníčkovou pořídil 64 fotografií ; vstupní kresba Otakar Gregor ; překlady do němčiny A. Moucha, do angličtiny W. Beardmore, do francouzštiny L. Castan a do italštiny G. Riccoboni ; redakce cizích textů provedl František Praus. Praha : Vladimír Žikeš, 1941. [69] s. **Přetisk titulu z roku 1937. Vytiskla Politika v Praze.**

○ REICHL, Zdeněk. *Quodlibet : soustava aforismů.* Praha : Vladimír Žikeš, 1941. 324 s. **V úpravě Viléma Špalka. Náklad 600 výtisků.**

• SKRBEK, Jaroslav. *Stará Praha v leptech Jaroslava Skrbka.* Úvodní slovo Antonín Novotný. Praha : Vladimír Žikeš, 1941. 17 s., [94] obr. příl. **Vytiskla Česká grafická unie v Praze. Náklad 1500 výtisků.**

• ŠTECH, Václav Vilém. *Josef Václav Myslbek.* Snímky pořídil Josef Ehm ; jazykovou revisi provedl František Praus. Praha : Vladimír Žikeš, 1941. 28 s., [80] obr. příl. **Vytiskla Politika v Praze za vedení Jaroslava Macáka a Ladislava Fejky (textová část) a Miro Pegrassi (obrazová část). Náklad 300 výtisků. Vydáno péčí České akademie věd a umění na paměť padesátého výročí jejího založení.**

• ŠVEHLA, Jaroslav. *Česká karikatura v XIX. století.* Obálka Vojtěch Kubašta. Praha : Vladimír Žikeš, 1941. 112 s. **Vytiskl Müller a spol. v Turnově se štočky firmy Husník a Häusler z Prahy.**

Edice Žikešův pražský špalíček

• NOVOTNÝ, Antonín. *Pražské karmelitky : kus historie staré Prahy.* Obálka a s kresby V. Kubašta. Praha : Vladimír Žikeš, 1941. 226 s. [Žikešův pražský špalíček, sv. 2]. **Vytiskly Č. A. T. v Praze. Náklad 2200 výtisků.**

Edice Žikešův špalíček o umění; řada A

• LEONARDO da Vinci. *Úvahy o malířství = Trattato della pittura.* Z italštiny přeložil a studii i poznámky pořídil F. Topinka. Praha : Vladimír Žikeš, 1941. 336 s. Žikešův špalíček o umění, řada A, sv. 1. **Vytiskly Č. A. T. v Praze v úpravě Josefa Solara.**

Edice Žikešův špalíček o umění; řada A

• DOBRODINSKÝ, Bedřich. *Filharmonie se směje : humorné příhody ze zákulisí České filharmonie.* Kresby F. Bidlo. Praha : Vladimír Žikeš, 1941. 72 s. Žikešův špalíček o umění, řada B, sv. 1. **Vytiskly Č. A. T. v Praze.**

Cizojazyčné tituly mimo edice

• NOVOTNÝ, Antonín. *Helena Johnova.* Übersetzung von Vincenz Georg Otto. Prag : Vladimír Žikeš, 1941. 46 s., [32] obr. příl. **Vytiskla Politika v Praze v úpravě F. Kubáta. Náklad 500 výtisků.**

Rok 1945

Mimo edice

• NOVOTNÝ, Antonín. *Čtení o paláci Colloredo-Mansfeldů.* Kresby Jan Konůpek. Praha : Vladimír Žikeš, 1945. 26 s. **Vyšlo jako neprodejný upomínkový tisk k otevření Pražského salonu Vladimíra Žikeše. Vytiskla Státní tiskárna v Praze v úpravě Karla Skřivana typy Vojtěcha Preissiga. Nákladu 1000 výtisků na offsetovém papíru a 100 výtisků na papíru ručně čerpaném. (ČBT č. 4363)**

• PLUTARCHOS. *Rady manželské.* Z řečtiny přeložil, úvod a poznámky napsal Zdeněk K. Vysoký. Praha : Vladimír Žikeš, 1945. 33 s. **S tiskem bylo počato v roce 1942. Odchodem nakladatele do illegality byl zastaven i tisk knihy a mohl být dokončen a v srpnu 1945. Vytiskl Müller a spol. v Turnově v úpravě Josefa Solara. (ČBT č. 6778)**

• ŽIŽKA, Václav [ed.]. *Bojující Československo : 1938-1945.* Originální litografie pro frontispic H. Viktorinová. Praha ; Košice : Vladimír Žikeš, 1945. 230 s. **Vyšlo jako první kniha dokumentů na osvobozeném území Československa. Vytiskla knihtiskárna WIKO za vedemí Františka Kalinoviče. V Linotypu ji vysázel Antonín Vašek, tiskl Štefan Mižík.**

Edice Mezinárodní politická knihovna

• DRTINA, Prokop. *A nyní promluví Pavel Svatý : londýnské rozhlasové epištoly z let 1940-1945.* Praha : Vladimír Žikeš, 1945-1946. 453 s. Mezinárodní politická knihovna, sv. 1. **Vytiskly Č. A. T. v Praze v úpravě Josefa Solara. Vazba knihařství J. Spott v Praze. Náklad 1800 výtisků přednostního vydání na zvláštním papíře z roku 1945 a 10000 výtisků na papíru obyčejném z roku 1946.**

Rok 1946

Mimo edice

• *[Pamětní tisk] : 22. II. 1946.* Dřevoryty Mario Stretti. Praha : Vladimír Žikeš, 1946. 27 s. **Obsahuje promluvy osobností: T. G. Masaryk, E. Beneš, Olave Baden-Powell, Madame de Kerraoul, Ida de Herrenschwald, Vlasta Koseová, Vlasta Litochlebová. Vyšlo jako neprodejný tisk k zahájení výstavy Mezinárodní skautské literatury. Vytiskla Průmyslová tiskárna v Praze v úpravě Methoda Kalába. Náklad 2500 výtisků.**

• BENEŠ, Edvard. *Nová slovanská politika.* Obálka Mario Stretti. Praha : Vladimír Žikeš, 1946. 59 s. **Vytiskla Kotrbova knihtiskárna v Praze. Náklad 20000 výtisků.**

• BENEŠ, Vojta. *Nový řád? Nový člověk! : deset článku o výchově, škole a politice.* Praha : Vladimír Žikeš, 1946. 73 s. **Vytiskl Zdeněk Binko v Praze v úpravě Karla Dyrynka. Náklad 2800 výtisků.**

• ČIHÁK, Václav. *Filosofie dějin hudby.* Praha : Vladimír Žikeš, 1946. 213 s. **Vytiskl Jaroslav Svoboda v Jindřichově Hradci v úpravě Karla Dyrynka. Náklad 2500 výtisků.**

• DUŠA, Ferdiš. *Tatry : [cyklus 15 leptů].* Praha : Vladimír Žikeš, 1946. [15] listů. **Vytiskl Mirro Pegrassi v Praze (obrazová část) a Č. A. T. v Praze (textová část). Náklad 30 prodejných výtisků číslovaných 1-30. Mimo to bylo vydáno 12 výtisků neprodejných číslovaných I-XII.**

• GARAJ, Jan K. *Slováci a Češi : pokus o definici národa.* Praha : Vladimír Žikeš, 1946. 208 s. **Vytiskl František Bartoš v Přerově. Náklad 3000 výtisků.**

• KOCH, K. F. *Slovo má lidskost.* Obálka P. Kováts. Praha : Vladimír Žikeš, 1946. 255 s. **Vytiskla knihtiskárna Universum v Bratislavě. Náklad 5000 výtisků.**

○ KUČERA, Kamil. *Etický pohled do lékařské laboratoře.* Praha : Vladimír Žikeš, 1946. 207 s.

• NOVOTNÝ, Antonín. *Volba presidenta republiky : 19. VI. 1946.* Ilustrace Jan Konůpek. Praha : Vladimír Žikeš, 1946. [13] listů. **Vytiskla Státní tiskárna v Praze za vedení vrchního faktora A. Šaška typy Vojtěcha Preissiga (textová část) a Impressa v Praze (obrazová část litografií). Náklad 150 číslovaných výtisků.**

• PRIESTLEY, J. B. *Skrytý sen : essay o Britannii, Spojených státech a Sovětském svazu.* Z angličtiny přeložil Čeněk Sovák. Praha : Vladimír Žikeš, 1946. 63 s. **Vytiskl Václav Kadečka v Praze. Náklad 3000 výtisků.**

• SYRUS, Publius. *Myšlenky.* Z latiny přeložil a úvod napsal Zdeněk K. Vysoký ; graficky upravil a kresbami vyzdobil J. A. Švengsbír. Praha : Vladimír Žikeš, 1946. 109 s. **Vytiskly Č. A. T. v Praze. Náklad 2500 výtisků (250 z nich s původními mědirytinami tištěnými u Mirro Pegrassiho).**

• VANĚK, Vladimír. Země *krvácí, země kvete : román.* 61 původními dřevorytů od autora. 2. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1946. 680 s. **1. vydání vyšlo pod pseudonymem Waldemar van Ek Jorden ve Stockholmu v roce 1943. Vytiskla Práce v Praze. Náklad 5000 výtisků.**

• WAGNER, Václav. *Umělecké dílo minulosti a jeho ochrana.* Praha : Vladimír Žikeš, 1946. 59 s. **Vytiskla Průmyslová tiskárna v Praze v úpravě Methoda Kalába. Náklad 2500 výtisků (z nich 250 neprodejných).**

Edice Žikešův pražský špalíček

• NOVOTNÝ, Antonín. *Jak život Prahou šel : 1576-1830.* Ilustroval V. Kubašta. Praha : Vladimír Žikeš, 1946. 217 s. [Žikešův pražský špalíček, sv. 3]. **Vytiskly Č. A. T. v Praze.**

Edice Žikešův špalíček o umění; řada A

• CENNINI, Cenino. *Kniha o umění středověku = Il libro dell'arte.* Z italštiny přeložil, poznámkami objasnil, studii napsal a ukázky maleb sestavil F. Topinka. Praha : Vladimír Žikeš, 1946. 318 s. Žikešův špalíček o umění, řada A, sv. 3. **Vytiskly Č. A. T. v Praze v obálce R. Beneše. V nákladu 5000 výtisků.**

• RILKE, Rainer Maria. *Auguste Rodin.* Z němčiny přeložila Marie Simonidová. Praha : Vladimír Žikeš, 1946. 106 s. Žikešův špalíček o umění, řada A, sv. 2. **Vytiskla Průmyslová tiskárna v Praze v úpravě Methoda Kalába. V nákladu 5000 výtisků.**

Edice Mezinárodní politická knihovna

• WILLKIE, Wendell L. Nedělitelný svět. Z anglického originálu přeložila Jaroslava Weirová ; obálka Vojtěch Kubašta. Praha : Vladimír Žikeš, 1946. 167 s. Mezinárodní politická knihovna, sv. 2. **Vytiskla Mladá fronta v Praze.**

Malá edice mistrů

• BOETTINGER, Hugo. *Olga Vladimirovna Gzovska.* Praha : Vladimír Žikeš, [1946]. 2 s., 16 obr. příl. Malá edice mistrů, sv. 2. **Reprodukce kreseb tužkou a perem.**

○ DR. DESIDERIUS. *Kresby.* Praha : Vladimír Žikeš, [1946]. 2 s., 8 obr. příl. Malá edice mistrů, sv. 1. **Vl. jm. autora: Hugo Boettinger.**

Rok 1946

Mimo edice

• *Franz Kafka a Praha : vzpomínky, úvahy, dokumenty.* Sestavil Hugo Siebenschein ... [et al.] ; kresby M. Bernhard, V. Kubašta ; dobové snímky a fotografie A. Arnošta, V. Heckela a J. Zemana. Praha : Vladimír Žikeš, 1947. 61s. **Vytiskla Mladá fronta v Praze v úpravě Methoda Kalába a M. Schulz v Praze (obrazová část hlubotiskem). Náklad 2000 výtisků.**

• JIRÁSEK, Arnold. *Úvahy o chirurgii a chirurgovi : 1937-1946.* Praha : Vladimír Žikeš, 1947. 143 s. **Vytiskla Státní tiskárna v Praze v úpravě A. Šaška. Náklad 1500 výtisků.**

• KVĚT, Jan. *Chrámový prostor v díle O. Blažíčka.* Ilustrace Oldřich Blažíček ; obálku upravil Petr Tučný. Praha : Vladimír Žikeš, 1947. 25 s. **Zvláštní, barevnými reprodukcemi doplněný otisk z měsíčníku Dílo. Vyšlo k šedesátinám Oldřicha Blažíčka. Vytiskla Česká grafická Unie v Praze. Náklad 1000 výtisků.**

• MACDONALD, Betty. *Vejce a já.* Překlad z angličtiny L. Havlík ; obálka s použitím snímku ze stejnojmenného filmu Vojtěch Kubašta. 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1947. 324 s. **Vytiskly Č. A. T. v Praze v úpravě Vojtěcha Kubašty. Náklad 5000 výtisků.**

• MASARYK, Jan. *Ani opona, ani most : [Je komentovaným knižním vydáním výkladu v plenu Ústavodárného Národního shromáždění dne 20. března 1947].* S kresbou A. Hoffmeistra. 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1947. 58 s. **Vytiskly Č. A. T. v Praze. Náklad 5000 výtisků.**

• MASARYK, Jan. *Ani opona, ani most : [Je komentovaným knižním vydáním výkladu v plenu Ústavodárného Národního shromáždění dne 20. března 1947].* S kresbou A.

Hoffmeistra. 2. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1947. 58 s. **Vytiskly Č. A. T. v Praze. V nákladu 3000 výtisků.**

• MASARYKOVÁ, Charlotta G. *Listy do vězení.* Předmluva Alice G. Masaryková ; překlad z angličtiny a doslov Vincenc Svoboda. 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1947. 108 s. **Vytiskla Průmyslová tiskárna v Praze v úpravě Methoda Kalába. Náklad 2000 výtisků.**

• POPELOVÁ, J., et al. Politický *brevíř moderní ženy : několik kapitol o politickém myšlení.* 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1947. 115 s. **Vytiskla Mladá fronta v úpravě E. Vrbického. Náklad 3500 výtisků.**

• SRB, Vladimír; ŠEBESTA, Jaroslav. *Populační atlas českých zemí.* 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1947. 21 s., [XIV] tb., [XIX] mp. **Vytiskl Müller a spol. v Turnově. Náklad 2500 výtisků.**

• VRZÁK, Josef. *Přes ledovce a skály : vzpomínky horolezce.* Fotografie autorovy. Praha : Vladimír Žikeš, 1947. 73 s. **Vytiskla Státní tiskárna v Praze v úpravě Antonína Šaška. Náklad 2500 výtisků.**

Edice Žikešův pražský špalíček

• NOVOTNÝ, Antonín. *Staropražský dekameron.* Grafická úprava a obálka Vojtěch Kubašta. Praha : Vladimír Žikeš, 1947. 214 s. [Žikešův pražský špalíček, sv. 4]. **Vytiskl Jan Vejvara v Praze. Náklad 4000 výtisků.**

Edice Žikešův špalíček o umění; řada A

○ ALBERTI, Leon Battista. *O malbě ; O soše.* Z italštiny přeložil, poznámkami objasnil, studii napsal, náčrty kreslil a obrázky sestavil F. Topinka. Praha : Vladimír Žikeš, 1947. 220 s., [8] obr. příl. Žikešův špalíček o umění, řada A, sv. 4. **Vytiskl J. Čížek Pardubicích.**

• MRKVIČKA, Otakar [ed.]. *Střetnutí : sovětské malířství a současné umění.* Úvod a doslov od editora. Praha : Vladimír Žikeš, 1947. 259 s., [8] s. obr. příl. Žikešův špalíček o umění, řada A, sv. 5. **Vytiskly Č. A. T. v Praze. Náklad 3000 výtisků.**

Edice Žikešův špalíček kulturně historický

• HONL, Ivan. *Z minulosti karetní hry v Čechách : několik stránek z kulturní historie.* Praha : Vladimír Žikeš, 1947. 112 s. Žikešův špalíček kulturně historický, sv. 1. **Vytiskl J. Doležal v Červeném Kostelci v úpravě J. Krejčíka.**

Malá edice mistrů

○ LORIŠ, Jan. *Czech Baroque Drawing.* Praha : Vladimír Žikeš, 1947. [3] s. 16 obr. příl.

• LORIŠ, Jan. *Česká barokní kresba.* 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1947. [3] s. 16 obr. příl. Malá edice Mistrů, sv. 4. **Mimo českého vydání vyšlo též vydání anglické, francouzské a německé. Vytiskla Impressa v Praze.**[26]

[26] V knihovně Vladimíra Žikeše, v ČNB i v SKČR chybí francouzská a německá verze titulu: LORIŠ, Jan. Česká *barokní kresba.*

• MATOUŠEK, František. F*. Matoušek : 1939-1945.* Praha : Vladimír Žikeš, 1947. [4] s. 16 obr. příl. Malá edice Mistrů, sv. 3. **Reprodukce kreseb tužkou. Vytiskl M. Schulz a Svoboda v Praze. Náklad 3600 výtisků.**

Galerie světových mistrů

• SPENDER, Stehen. *Botticelli.* Z angličtiny přeložil Čeněk Sovák. Praha : Vladimír Žikeš, 1947. [7] s. Galerie světových mistrů, sv. 1. **Vytiskly Č. A. T. v Praze. Náklad 3000 výtisků.**

Rok 1948

Mimo edice

• DLOUHÝ, Václav. *Cesta životem Václava Dlouhého, učitele, písmáka a dobrého člověka.* Pro tisk připravila, úvod a doslov napsala Marie Koťátková. 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 212 s. **Vytiskly Č. A. T. v Praze v úpravě Methoda Kalába. Náklad 5000 výtisků.**

• CHENG, Tien-Hsi. *Mistr Kung, učitel všech dob : cesta Číny očima západu.* Z angličtiny přeložil Karel Pižl a veršovanou část Věra Kubíčková ; předmluva: F. T. Cheng. 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 457 s. **Vytiskla tiskárna Koliš a spol. v Praze v úpravě Methoda Kalába. Náklad 3000 výtisků.**

• IUVENALIS, Decimus Iunius. *Satiry.* Z latiny přeložil, úvod a poznámky napsal Zdeněk K. Vysoký ; kresby Jiří Jaška. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 307 s.

• KOZÁK, Jan Blahoslav. *O lidu a lidech.* 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 202 s. **Vytiskly Č. A. T. v Praze v úpravě Methoda Kalába. Náklad 5000 výtisků.**

• KRATOCHVÍL, Miloš V. *Dějiny československé v 99 odstavcích.* Úprava, vazba a kresby Richard Landr. 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. [28] s. **Vydání s barevnými ilustracemi pro děti. Vytiskly Č. A. T. v Praze (textová část) a Impressa v Praze za odborného dohledu Karla Rampla (obrazová část).**

• KROUTIL, F. V.; VEVERKA, A. *Základy horolezectví.* 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 268 s. **Vytiskly Č. A. T. v Praze v úpravě K. Pekárka. Náklad 3500 výtisků.**

• KUBAŠTA, Vojtěch. *Milostné Pražské Jezulátko : jeho sídlo a historie v 16 obrazech a s barevnou kresbou.* Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 17 listů. **Soubor volných listů.**

• KUBAŠTA, Vojtěch. Old Prague. Prague : Vladimír Žikeš, [1948]. 15 listů. **Soubor volných listů.**

• MACDONALD, Betty. *Vejce a já.* Překlad z angličtiny L. Havlík ; obálka s použitím snímku ze stejnojmenného filmu Vojtěch Kubašta. 2. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1947. 324 s.

• MACDONALD, Betty. *Vejce a já.* Překlad z angličtiny L. Havlík ; obálka s použitím snímku ze stejnojmenného filmu Vojtěch Kubašta. 3. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1947. 324 s.

• MASARYKOVÁ, Alice. *Vzpomínám.* 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 22 s. **Vytiskla Průmyslová tiskárna v Praze v úpravě Methoda Kaláb (textová část) a Státní tiskárna v Varnsdorfu (světlotiskový portrét). Náklad 5000 výtisků.**

• MASARYKOVÁ, Charlotta G. *Listy do vězení.* Předmluva Alice G. Masaryková ; překlad z angličtiny a doslov Vincenc Svoboda. 2. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 107 s. **Vytiskla Průmyslová tiskárna v Praze v úpravě Methoda Kalába. V nákladu 5000 výtisků. Dále 1. dotisk 5000 výtisků a 2. dotisk 10000 výtisků.**

• *Pražské Jezulátko : v 16 obrazech z původních barevných fotografií.* Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 16 listů obr. Soubor volných listů.

• SADÍLEK, Vladimír. *Ze světa našich hor : kniha o letní kráse horské přírody.* Předmluva Ladislav Škvor. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. [88] s. **Vytiskl J. Doležal v Červeném Kostelci v úpravě K. Pekárka. Světlotiskový portrét 5000 výtisků.**

• SADÍLEK, Vladimír. *Ze světa našich hor : kniha o zimní kráse horské přírody.* Předmluva Ladislav Škvor. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. [86] s. **Vytiskl M. Schulz-Svoboda v úpravě K. Pekárka. V nákladu 5000 výtisků.**

• SEIFERT, Jaroslav. *Září.* [Praha : Vladimír Žikeš], [1948]. [2] s. **Volný list. Přetisk rukopisu básně.**

• VANĚK, Vladimír. *Země krvácí - země kvete : román.* Sv. 1. 2. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 340 s. **Jedná se o 2. české upravené vydání. 1. české jednosvazkové vydání z roku 1946 má však také označení 2. (na přání autora, která prvním vydáním označuje vydání švédské). Vytiskl Cíl v Praze. Náklad 5000 výtisků.**

• VANĚK, Vladimír. *Země krvácí - země kvete : román.* Sv. 2. 2. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. [355] s. **Vytiskl Cíl v Praze. Náklad 5000 výtisků.**

Edice Žikešův pražský špalíček

• KRATOCHVÍL, Miloš V. *O tobě, Praho : dějiny města.* Kresby R. Landr. 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 50 s. Žikešův pražský špalíček, sv. 9. **Vytiskly Č. A. T. v Praze. Náklad 6000 výtisků.**

• LÍVA, Václav. *Bouře nad Prahou, aneb, Švédové před Prahou a v Praze r. 1648.* Kresby V. Kubašta. 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 98 s. Žikešův pražský špalíček, sv. 7. **Vytiskly Č. A. T. v Praze. Náklad 3000 výtisků.**

• NOVOTNÝ, Antonín. *Naposledy o Praze F. L. Věka.* Ilustroval V. Kubašta. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 450 s. [Žikešův pražský špalíček, sv. 5]. **Vytiskla knihtiskárna Dr. Ed. Grégr a syn v Praze (textová část) a Impressa v Praze (obrazová část).**

• NOVOTNÝ, Antonín. *Stará Praha : průvodce po jejích krásách, památkách a zákoutích.* Kresby a plán V. Kubašta. 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 128 s. 1 pl. Žikešův pražský špalíček, sv. 8. **Vytiskly Č. A. T. v Praze. Vloženou mapu vytiskla Impressa v Praze. Náklad 5000 výtisků.**

• *Pražské Jezulátko.* Úvodní studie Antonín Novotný. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 54 s. 32 fot. Žikešův pražský špalíček, sv. 6. **Vytiskly Č. A. T. v Praze (textová část) a Impressa v Praze (obrazová část). Náklad 10000 výtisků.**

Malá edice mistrů

• KORECKÝ, Miroslav. *G. & P. Herman.* Prag : Vladimír Žikeš, 1948. [2] s. 16 obr. příl. Kleinen Ausgabe der Mister, 6. Bändchen.

• KORECKÝ, Miroslav. *Georg and Paul Heerman : Baroque sculptors.* Prague : Vladimír Žikeš, 1948. [2] s. 16 obr. příl. Litle Masters Edition, Volume 6.

• KORECKÝ, Miroslav. *Georges et Paul Herman.* Prague : Vladimír Žikeš, 1948. [2] s. 16 obr. příl. Petite édition des Maitres, 6e cahier.

• KORECKÝ, Miroslav. *Jiří a Pavel Heermanové.* 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. [2] s. 16 obr. příl. Malá edice mistrů, sv. 6. **Mimo českého vydání vyšlo též vydání anglické, francouzské a německé. Vytiskl V. Neubert a synové v Praze. Náklad 3000 výtisků každé verze.**

• KUPKA, František. *Abstrakce.* Předmluvu napsal Jan Loriš. 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. [4] s. 16 obr. příl. Malá edice mistrů, sv. 5. **Mimo české vydání vyšlo též vydání anglické, francouzské a německé. Vytiskly Č. A. T. v Praze. Náklad 3000 výtisků.**[27]

• LORIŠ, Jan. *Hans Erni.* 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. [3] s. 16 obr. příl. Malá edice mistrů, sv. 7. **Mimo vydání českého vylo té vydání anglické, francouzské a německé. Vytiskl V. Neubert a synové v Praze (obrazová část hlubotiskem) a Č. A. T. v Praze (textová část a obálka). Náklad 3500 výtisků.**[28]

Edice Žikešův špalíček kulturně historický [29]

• KRATOCHVÍL, Miloš V. *Dějiny československé v 99 odstavcích.* Úprava, vazba a kresby Richard Landr. 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 64 s. Žikešův špalíček kulturně historický, sv. 2. **Vytiskly Č. A. T. v Praze. Náklad 5300 výtisků.**

• MLADĚJOVSKÁ, Mira. *Legenda o blahoslavené Anežce : Chebské zlomky.* 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 57 s. Žikešův špalíček kulturně historický, sv. 4. **Vytiskly Č. A. T. v Praze. Náklad 2500 výtisků.**

Galerie světových mistrů [30]

• WILENSKÝ, R. H. *Degas.* Z angličtiny přeložila Marie Simonidová. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. [7] s., 10 barev. obr. příl. Galerie světových mistrů, sv. 3. **Vytiskly Č. A. T. v Praze. Náklad 3000 výtisků.**

---

[27] V knihovně Vladimíra Žikeše, v ČNB i v SKČR chybí anglická, francouzská a německá verze titulu: KUPKA, František. *Abstrakce*.

[28] V knihovně Vladimíra Žikeše, v ČNB i v SKČR chybí anglická, francouzská a německá verze titulu: LORIŠ, Jan. *Hans Erni*.

[29] Plánován byl i svazek 2 (KRATOCHVÍL, Miloš V. *Czechoslovak History in 99 Chapters*) a svazek 5 (PETRYL, J. *Špalíček obrázků z kramářských tisků*).

[30] Plánován byl i svazek 6 - BODKIN, Thomas. *Madony*.

• KENNETH, Clark. *Florentské malířství.* Z angličtiny přeložil Čeněk Sovák. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. [7] s., 10 barev. obr. příl. Galerie světových mistrů, sv. 2. **Vytiskly Č. A. T. v Praze. Náklad 3000 výtisků.**

• BORENIUS, Tancred. *Holandští mistři.* Z angličtiny přeložila J. Weirová. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. [7] s., 10 barev. obr. příl. Galerie světových mistrů, sv. 4. **Vytiskly Č. A. T. v Praze. Náklad 3000 výtisků.**

• HAWARD, Lawrence. *Hudba v malířství.* Z angličtiny přeložila Hana Šnajdrová. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. [7] s., 10 barev. obr. příl. Galerie světových mistrů, sv. 5. **Vytiskly Č. A. T. v Praze. Náklad 3000 výtisků.**

Edice Žikešova dětská alba, dětem pro radost

• CIRKL, Jiří. *Zdalipak to víš?* Ilustrace Anna Kuchačevichová. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 48 s. [Žikešova dětská alba : dětem pro radost, sv. 1]. **Vytiskla Impressa a Mladá fronta v Praze. Náklad 10000 výtisků.**

• PENC, Václav. *Skládanky z papíru pro malé i velké.* Ilustrace R. Lander. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 80 s. Žikešova dětská alba : dětem pro radost, sv. 2. **Vytiskl J. Künstner v České lípě. Náklad 10000 výtisků.**

Edice Knihy pro ženy [31]

• FIALOVÁ, Juliana. *Dobře a rychle vaříme i po práci.* 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 91 s. Knihy pro ženy, sv. 2. **Vytiskly Č. A. T. v Praze v úpravě Methoda Kalába. Náklad 5000 výtisků.**

• FÜGNEROVÁ, M. K. *Buď matkou : hovory o mateřství.* 3. doplněné vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 76 s. Knihy pro ženy, sv. 1. **Vytiskla Mladá fronta v úpravě Methoda Kalába. Náklad 5000 výtisků.**

• KAVINOVÁ, Anna. *Nebezpečná léta.* Předmluva Lad. Filip. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 31 s. Knihy pro ženy, sv. 4. **Vytiskla Mladá fronta v úpravě Methoda Kalába. Náklad 6000 výtisků.**

• LOSENICKÝ, E. *Venkovská domácnost : přepracovaná a doplněná práce A. Kuthana.* Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 46 s. Knihy pro ženy, sv. 3. **Vytiskla Mladá fronta v úpravě Methoda Kalába.**

○ MERTLOVÁ, Helena. *Výchova bez hněvu a křiku.* Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 139 s. Knihy pro ženy, sv. 5.

• PALKOSKOVÁ, A. *Společenská výchova v rodině.* Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 115 s. Knihy pro ženy, sv. 7. **Vytiskla Mladá fronta v úpravě Methoda Kalába. Náklad 3500 výtisků.**

---

[31] Edici vydával Vladimír Žikeš pro Ústředí československých hospodyň. Plánován byl i svazek 6 - VELINSKÝ, S. a L. *Cesta k dítěti* (zachoval se jako kartáčový obtah).

• VONDRÁČEK, V. *O těle, duši a duševní hygieně.* Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 47 s. Knihy pro ženy, sv. 8. **Vytiskla Mladá fronta v úpravě Methoda Kalába. Náklad 5000 výtisků.**

Rok 1949

Mimo edice

• NOVOTNÝ, Antonín. *Pražský porcelán.* Fotografie Jaroslav Macák. Praha : Vladimír Žikeš, 1949. 29, [6] s., 38 barev. obr. příl. **Vytiskly Č. A. T. v Praze v úpravě Metoda Kalába (textová část) a Impressa v Praze za vedení K. Rampla (obrazové přílohy). Náklad 5000 výtisků.**

Dodatky

Periodika

• • *Nové knihy týdne*. 1946-1949, 1-4. Praha : Vladimír Žikeš, 1946-1949.

Kartáčové obtahy [32]

• • Čadík, Jindřich. *Hugo Boettingra cesta za ideálem krásy.* Praha : Vladimír Žikeš, 1945.

• • KRATOCHVÍL, Miloš V. *Dějiny československé v 99 odstavcích.* Úprava, vazba a kresby Richard Landr. 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 64 s. Žikešův špalíček kulturně historický, sv. 2. **Francouzský překlad českého titulu.**

• • KRATOCHVÍL, Miloš V. *Dějiny československé v 99 odstavcích.* Úprava, vazba a kresby Richard Landr. 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 64 s. Žikešův špalíček kulturně historický, sv. 2. **Anglický překlad českého titulu.**

• • KRATOCHVÍL, Miloš V. *O tobě, Praho : dějiny města.* Kresby R. Landr. 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 50 s. Žikešův pražský špalíček, sv. 9. **Anglický překlad českého titulu.**

• NOVOTNÝ, Antonín. *Jak život Prahou šel : 1576-1830.* Ilustroval V. Kubašta. Praha : Vladimír Žikeš, 1942. 213 s. **Svázaný kartáčový obtah v umělecké vazbě - v oficiálním nákladu vyšlo až v roce 1946.**

• • NOVOTNÝ, Antonín. *Stará Praha : průvodce po jejích krásách, památkách a zákoutích.* Kresby a plán V. Kubašta. 1. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 128 s. 1 pl. Žikešův pražský špalíček, sv. 8. **Anglický překlad českého titulu.**

• • *Pražské Jezulátko.* Úvodní studie Antonín Novotný. Praha : Vladimír Žikeš, 1948. 54 s. 32 fot. Žikešův pražský špalíček, sv. 6. **Španělský překlad českého titulu.**

• VANĚK, Vladimír. Země *krvácí, země kvete : román.* 61 původními dřevorytů od autora. 2. vyd. Praha : Vladimír Žikeš, 1946. 680 s. **Volné nesvázané listy kartáčového obtahu.**

---

[32] Vzhledem k tomu, že kartáčové obtahy neměly ve většině případů titulní listy jsou zde citované české tituly. Na konci citací je vždy uvedeno, o jakou jazykovou verzi se jedná. Jedná se o tituly, u kterých ve většině případů k oficiálnímu vydání nedošlo dík náhlým změnám v prostředí československého nakladatelského podnikání.

Použito jako korektury pro dvousvazkové vydání z roku 1948 (jak vyplývá ze srovnání).

• • VELINSKÝ, S. a L. *Cesta k dítěti.* Praha : Vladimír Žikeš, 1948. Knihy pro ženy, sv. 6.

Seznam použité literatury

Úvodní poznámka

Bibliografické záznamy požité literatury jsou uspořádány na první úrovni abecedně podle primární autorské odpovědnosti, na druhé úrovni chronologicky, na třetí úrovni podle názvu. V případech, kdy u daného dokumentu nelze určit primární autorskou odpovědnost, je dokument řazen dle názvu. V jednotlivých záznamech po uvedení primární autorské odpovědnosti následuje časové určení (popř. další doplněk ve formě malého písmena abecedy, který slouží k rozlišení jednotlivých dokumentů od stejného autora ze stejného roku). Tak jsou dokumenty odkazovány v hranatých závorkách i v textu bakalářské práce.

Záznamy jsou v souladu s ČSN ISO 690 a ČSN ISO 690-2. Pro přehlednost jsou pořadová čísla ročníků periodik uvedená římskou číslicí nahrazena arabským číslováním.

Vlastní bibliografická část

BEDNÁR, Štefan. 1984. *Bohém hľadá vlasť.* 2. díl. Bratislava : Slovenský spisovatel, 1984. 429 s.

BIRGUS, Vladimír. 2001. 1919-1948. In BIRGUS, Vladimír; MLČOCH, Jan. *Akt v české fotografii = Nude in czech photography*. Praha : Kant, 2001, s. 12-16. ISBN 80-86217-53-1.

BROŽOVÁ, Věra; ČORNEJ, Petr; TOMÁŠEK, Dušan. 2005. Politické a kulturní souvislosti. In *Dějiny české literatury 1945-1989. I. 1945-1948* [online]. Zpracoval kolektiv autorů. Praha : Ústav pro českou literaturu AV ČR, 2005 [cit. 2006-04-13], s. 6-38. Text zpřístupněný pouze elektronicky před závěrečnou redakcí pro knižní vydání. Dostupný z WWW: <http://www.ucl.cas.cz/DCL45-48.pdf>.

BUCHLOVAN, Beneš Bedřich. 1932. Nový Žikešův program. *Bibliofil.* 1932, roč. 9, s. 172.

BUCHLOVAN, Beneš Bedřich. 1935a. Ediční činnost Vladimíra Žikeše. *Bibliofil.* 1935, roč. 12, s. 103.

BUCHLOVAN, Beneš Bedřich. 1935b. Výstava desetileté bibliofilské ediční činnosti Vladimíra Žikeše a výstava vazeb manželů Jiroutových. *Bibliofil.* 1935, roč. 12, s. 102-103.

ČAPEK, Karel. 2005. *Tichý hlas : neznámé i známé texty z roku 1938.* K vydání připravil Jiří Opelík. Praha : Arsci, 2005. 150 s. ISBN 80-86078-43-4.

FRIEDL, Milan. 2006. Zapomínaný Vladimír Žikeš. *Haló noviny.* 25.1.2006.

KNEIDL, Pravoslav. 1990a. Dílo grafických úpravců knihy. In BOHATCOVÁ, Mirjam [et al.]. *Česká kniha v proměnách staletí.* 1. vyd. Praha : Panorama, 1990. s. 533-544.

KNEIDL, Pravoslav. 1990b. Vojtěch Preissig a Karel Dyrynk. In BOHATCOVÁ, Mirjam [et al.]. *Česká kniha v proměnách staletí.* 1. vyd. Praha : Panorama, 1990. s. 406-417.

KNEIDL, Pravoslav. 1990c. Významné edice a rozvoj české bibliofilie. In BOHATCOVÁ, Mirjam [et al.]. *Česká kniha v proměnách staletí.* 1. vyd. Praha : Panorama, 1990. s. 425-437.

KNEIDL, Pravoslav. 2003. *Bibliofilie v Československu : 1918-1939.* 1. vyd. Praha : Spolek českých bibliofilů, 2003. 48 s. ISBN 80-239-1262-3.

Kniha a národ 1939-1945 : rekonstrukce nevydaného pamětního sborníku Svazu českých knihkupců a nakladatelů z roku 1947. Redigoval Václav Poláček ; [doslov a ediční práce Aleš Zach]. 1 vyd. Praha ; Litomyšl : Paseka, 2004. 377 s. ISBN 80-7185-635-5.

Národní muzeum (Česko). 1999. *Knihovna Národního muzea.* Luboš Antonín et al. 1. vyd. Praha : Národní muzeum, 1999. 94 s. Průvodce. ISBN 80-7036-058-5.

NUSKA, Bohumil. Knižní vazba ve 20. století. In BOHATCOVÁ, Mirjam [et al.]. *Česká kniha v proměnách staletí.* 1. vyd. Praha : Panorama, 1990. s. 544-551.

Pracovní výbor Svazu českých knihkupců a nakladatelů. *Čeští knihkupci, nakladatelé a hudebnináři 1945*. Praha : Svazu českých knihkupců a nakladatelů, 1945. 61 s.

SÁŇKA, Arno; BUBLA, František. 1967. *České bibliofilské tisky.* Sv. 4, 1929-1945. Doslov Pravoslav Kneidl. Praha : Státní knihovna ČSSR, 1967. 681 s. Bibliografický katalog ČSSR : České knihy ; zvláštní sešit 8.

SOVÁK, Čeněk. 1996. Duch salónu v barokním paláci : portrét nakladatele a bibliofila Vladimíra Žikeše. *Lidové noviny.* 10.2.1996, roč. 9.

ŠTORCH-MARIEN, Otakar. 1966. *Sladko je žít : paměti nakladatele Aventina.* Díl 1. Praha : Československý spisovatel, 1966. 389 s.

ŠTORCH-MARIEN, Otakar. 1972. *Tma a co bylo potom : paměti nakladatele Aventina.* Díl 3. Praha : Československý spisovatel, 1972. 419 s.

TILKOVSKÝ, Vojtech. 1963. *Štefan Bednár : maliarska tvorba.* Ilustrace Štefan Bednár. Bratislava : Vydavateľstvo Slovenského fondu výtvarných umení, 1963. 113 s. Súčasné profily ; zv. 2.

TOMANCOVÁ, Monika. 1994. Charakteristika nakladatelského podnikání v letech 1927-1938. In TOMANCOVÁ, Monika. *Nakladatelství Fr. Borový v letech 1927-1938.* Praha, 1994. S. 8-32. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav informačních studií a knihovnictví.

VEJRÁŽKA, Pavel R. [ed.] 2005. *PAV : Pražský antikvární veletrh : 14. - 15. 10. 2005.* Louny : Fabio, 2005. 84 s. ISBN 80-86352-15-3.

VONKA, Rudolf Jordán. 1927. J. A. Komenský: Angelus pacis. *Bibliofil.* 1927, roč. 5, s. 179-180.

ZACH, Aleš. 1996. *Stopami pražských nakladatelských domů : procházka mizející pamětí českých kulturních dějin.* 1. vyd. Praha : Thyrsus, 1996. 89 s. ISBN 80-901774-4-1.

ZACH, Aleš. 2005a. Nakladatelství. In *Dějiny české literatury 1945-1989. I. 1945-1948* [online]. Zpracoval kolektiv autorů. Praha : Ústav pro českou literaturu AV ČR, 2005 [cit. 2006-04-13]. s. 38-49. Text zpřístupněný pouze elektronicky před závěrečnou redakcí pro knižní vydání. Dostupný z WWW: <http://www.ucl.cas.cz/DCL45-48.pdf>.

ZACH, Aleš. 2005b. Nakladatelství. In *Dějiny české literatury 1945-1989. II. 1948-1958* [online]. Zpracoval kolektiv autorů. Praha : Ústav pro českou literaturu AV ČR, 2005 [cit. 2006-04-13]. s. 33-40. Text zpřístupněný pouze elektronicky před závěrečnou redakcí pro knižní vydání. Dostupný z WWW: <http://www.ucl.cas.cz/DCL48-58.pdf>.

ZACH, Aleš; BOTOVÁ, Veronika. 2006. *Alois Dyk a jeho nakladatelství Emporium : k výstavě Knihovny Národního muzea : Emporium - neznámý fond významného nakladatelství.* Praha : Národní muzeum, 2006. 62 s. ISBN 80-7036-186-7.

ŽIKEŠ, Vladimír. 1932a. Návrhář knižních vazeb - Josef Solar. *Bibliofil.* 1932, roč. 9, s. 147-150.

ŽIKEŠ, Vladimír. 1932b. Vazby Státní grafické školy. *Bibliofil.* 1932, roč. 9, s. 208-210.

ŽIKEŠ, Vladimír. 1933. Preissigovo písmo. *Bibliofil.* 1933, roč. 10, s. 138-139.

ŽIKEŠ, Vladimír. 1934. Vazby jako umělecká díla manželů Jiroutových. *Bibliofil.* 1934, roč. 11, s. 122-125.

ŽIKEŠ, Vladimír. 1935a. Kapitoly pro milovníky vázaných knih : o umělecké ruční vazbě. *Bibliofil.* 1935, roč. 12, s. 165-167.

ŽIKEŠ, Vladimír. 1935b. Sběratel a vazba. *Bibliofil.* 1935, roč. 12, s. 64-66.

ŽIKEŠ, Vladimír. 1936. Knihařství na Státní grafické škole. *Bibliofil.* 1936, roč. 13, s. 136-139.

ŽIKEŠ, Vladimír. 1990. *Slovenské povstání bez mýtů a legend.* 1. vyd. Praha : Univerzum, 1990. 119 s. ISBN 80-85207-04-4.